

bb 12. /magyar szabadalom... 1. folyt./- szb

azóta azt használják kemencék hőmérsékletének mérésére, de hátránya, hogy a nagy melegtől a fémszálak hamar törnek, azokat csupán egyszer-kétszer használhatják. a két magyar feltalálónak éppen ezt a hátrányt sikerült most megszüntetnie azzal, hogy a hőmérőszálakhoz különleges ötvözetet használtak fel. ez az ötvözet hosszú használat esetén sem törik, s például a 2800 fokos hőmérsékleten akár 100-szor is alkalmazni lehet. ezért a találmány nemzetközileg igen jelentős, s a közvetlen gazdasági haszna is nagy, mert a wolfram-rénium hőelemeket eddig darabonként nyolc dollárért vásároltuk nyugati országokból.

az üzemszerű gyártást a szabadalom alapján saját használatra megkezdte az egyesült izzó. a neugebauer-körtvélyessy féle hőelemeket jól fel lehet majd használni 600 foknál magasabb hőmérsékletre melegített izzító kemencék hőmérséklet-szabályozó automatikájaként is. /mti/

bb 13. 2000 helyett 4000 órán át világított a lámpaóriás - az idén már sorozatban készül a jódlámpa

1 sl/sk szb vg

1966. január 18.

az egyesült izzó egyik legkorszerűbb terméke a jódlámpa, amelynek élettartama sokkal hosszabb, energiahasznosítása is jobb, mint a hagyományos izzólámpáké. a lámpát megtöltő hagyományos nemesgáz jódgőzt is tartalmaz, aminek egyik tulajdonsága, hogy az izzószálról kisugárzott apró szemcséket visszavezeti a wolfram-szálra. így az izzószál élettartama meghosszabbodik, s a bura belső oldalán nem rakodnak le, azt nem sötétítik el az apró szemcsék. az új eljárással 1000-, 2000-, 5000-, 10 000 és 20 000 wattos lámpát is elő tudnak állítani.

sok előnye ellenére is mintegy három évig húzódott a gyártás megkezdése. ezt részben helyhiány, másrészt a lámpa-armatúrák gyártásának megoldatlansága okozta. a próbaképpen elkészült 20 000 wattos jódlámpa a garantált 2000 helyett 4000 órán át világított a gyárépület tetején.

a helyhiány most megszűnt, s bár az armatura-gyártás még nem oldódott meg véglegesen, a kisebb sorozat gyártását már megkezdhetik az egyesült izzó. naponta egyelőre 80-100 példány készül, az idén azonban összesen 10 000 - 15 000-et akarnak gyártani. /folyt.köv./

9.20/a^m

- 10 -

mti

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 19.

bb. 1. hat évtized alatt 35 000 madarat és vadat preparált az alföld legöregebb vadásza

vid gg/ká/gy/bs

1966. január 19.

a telekgerendáson élő 72 éves nagy lászló, az alföld legöregebb vadásza 12 éves kora óta hódol madártömő szenvedélyének. különösen a vízimadarakat kedveli, ezért legtöbb időt a mocsaras vidékeken, a biharugrai „vadvizországbán”, és a hortobágyon töltötte, ahol a madártani intézet megbízott munkatársaként figyelte a különböző madarak életét. naplója arról tanuskodik, hogy hat évtized alatt 35 000 madarat és vadat preparált. tömött ökörszemeket és tüzeskirálykákat, de preparált hatalmas rétisasokat, fakókeselyűket, 18 kilós bütyköshattyút, 19 kilós tuzok-kakast is. készítményeit a madártani intézetben, vadászlatokban és hazánk számos iskolai szertárában őrzik. legutóbb két ritka madár, a körösladányban ejtett feketefejú szarvasszirály és a pusztatollakán lőtt kistestű reznektuzok tömésével készült el.

a 72 éves vadász ma is kiváló egészségnek örvend. szellemi és fizikai frissességét azzal magyarázza, hogy élete nagy részét a szabadban töltötte./mti/

Laci

..

1
-1-

bb. 2. több mint nyolcszáz ezer televízió előfizető

1 kf/tné/vg/gy/cz

1966. január 19.

a posta most készülő forgalmi statisztikája szerint a múlt évben 156 506 új televízió készüléket jelentettek be, s ezzel együtt hazánkban több mint 800 000 - a január 1- állapotnak megfelelően pontosan 831 182 televízió előfizető van.

a rádió előfizetői hálózat közeledik a telítettséghez, az előfizetők száma évenként már csak igen szerényen gyarapodik, mind kevesebben hallgatják már a vezetékes rádiót, tavaly például több mint ötvenezerrel csökkent a számuk, a január 1-i adatok szerint - a 163 447 vezetékes rádió tulajdonosa nélkül - 2 320 801 rádió előfizetőt tart nyilván a posta./mti/

bb. 3. 117 000 új kötet - 900 irodalmi est, könyvankét, író-olvasó találkozó a szabó ervin könyvtár idei terveiben

1 áe/sk/fm/gy/bs

1966. január 19.

ebben az évben tovább fejlődik a főváros egyik legjelentősebb kulturális intézménye, a szabó ervin könyvtár. a 113 kerületi fiókkönyvtár az elmúlt évben - a központi könyvtárral együtt - 180 000 beiratkozott állandó olvasót szolgált ki a többszáz ezer alkalmi látogatón kívül és több mint 6,5 millió kölcsönzést bonyolított le. az idén az igénybevétel további növekedésével számolnak: előreláthatólag háromezerrel emelkedik a beiratkozott olvasók száma. ennek megfelelően bővítik a könyvvállományt: 3 255 000 forintot fordítanak gyarapítására, ami mintegy 117 000 kötet - illetve könyvegységekben kifejezett - folyóirat, periodika vásárlására elegendő, csupán a zenei könyvtár állománya 700 kottával és 400 szakkönyvvel gazdagodik, az olvasók kényelmének biztosítására több kerületi könyvtárat korszerűsítenek, bővítenek, illetve alkalmasabb helyiségbe költöztetne, így többek között csepelen, sashalmon és a xv. kerületben. fokozottan gondoskodnak a legifjabb olvasókról is: tovább folytatják a gyermekrészlegek önálló könyvtárrá alakítását.

/folyt. köv./

Leli

bb. 3. /117 000 új kötet.... 1. folyt./ gy

fejlődik a könyvtár tartalmi munkája is, az ismeretterjesztés, irodalmi művek propagálása és az olvasói izlésnevelés növekvő feladatokat ró a könyvtárosokra. az olvasók tájékozódását szolgálják a különféle kiadványok, amelyek nemcsak adatszerű felsorolást tartalmaznak, hanem elemző, értékelő ismertetésekkel is segítik az eligazodást az irodalmi művek rengetegében. ebben az évben többek között 12 összefoglaló bibliográfiát adnak ki például a legújabb német, angol, olasz, afrikai, irodalomról. ezeken kívül megjelenik a könyvtár legnagyobb vállalkozásának, budapest történeti bibliográfiájának újabb kötete és magának a szabó ervin könyvtárnak története. folytatódnak a központi épületben a népszerű időszaki kiállítások, amelyeket hat alkalommal rendeznek meg. ezenkívül legalább 80 üzemben, művelődési otthonban és könyvtárban mutatják be az időszzerű témákhoz kapcsolódó vándorkiállításokat. rendszeres időközönként, sokezer példányban juttatják el a legújabb szerzemények jegyzékét az olvasókhoz és minden nagyobb intézményhez. a zenei könyvtárban két zenetörténeti előadássorozat indul, a kerületi könyvtárakban összesen mintegy 900 könyvankétot, irodalmi estet, író-olvasó találkozót rendeznek./mti/

bb. 4. megvásároltuk „a fáraó”, és a „hamvak”, című új lengyel filmek bemutatási jogát

1 s/gk n fm

1966. január 19.

a magyar filmátvételi bizottság hazaérkezett varsóból és négy film bemutatási jogát hozta magával. a bizottság megvásárolta jerzy kawalerowicznek nemrégén elkészült új munkáját, „a fáraó”, című nagyszabású, színes, látványos játékfilmet. a rendező b. prus ismert regényét vitte filmre. a történet xiii. ramszeszről, a fiatal fáraóról szól. a mozgalmas tömegjeleneteket a szovjetunióban, a karakum-sivatagban vették filmszalagra, több ezer statisztá közreműködésével. a film főszerepeit nálunk még alig ismert fiatal színészek játsszák. megismerhetik nézőink a világhírű rendezőnek, andrzej wajdának, „hamvak”, címmel forgatott új filmjét. a napoleoni időkben játszódó történetet bizonyára már sokan ismerik stefan zaromski regényéből. a nagyszabású alkotás két női szerepét a nálunk is jól ismert beata tyszkievicz és pola raksa alakítja. a többi szerepben is kiváló lengyel színészeket láthatunk.

a filmátvételi bizottság megvásárolta a „holnap mexikó”, című film bemutatási jogát is, amelynek főszerepében viszontláthatja a közönség zbigniew cybulskit. a mozik vásznára kerül a három különböző témájú és hangvételű novellából készült „gyöngyök és dukátok”, című film is./mti/

Leli

..

bb.5. jubileumi előadás és ősbemutató a vigszínházban

1 s /gk n fm 1966. január 19.

a vigszínház vasárnap este érkezik el az egyik repertoár-darab a tolsztoj remekműve, a „karenina anna,, című regény színpadi változatának a 75. előadásához. 28-án tartják az évad egyik jelentős premierjét, euripidész- sartre „trójai nők,, című drámájának magyarországi ősbemutatóját. a párizsi ősbemutató óta még egyetlen társulat sem tűzte műsorára a darabot.

e héten délelőttöként már felállítják a vigszínház színpadán szinte gábor diszleteit és a szereplők is magukra öltik a jelmezeket, amelyeket láng rudolt tervei alapján készítettek. megkezdődtek a diszletes, kosztümös próbák, s rövidesen már házi főpróbát tartanak. euripidész - sartre művét illyés gyula fordításában tűzik műsorra. a dráma női főszerepeit sulyok mária, ruttkai éva, spányik éva, szegedi erika és schubert éva, a férfi főszerepeket pedig tomanek nándor, benkő gyula és bitskey tiberius alakítja. a kórus tagjai is a vigszínház kitűnő művésznői. az előkészületekben vendégként kárpáthy zoltán pantomimművész is közreműködik, aki a kar mozgásának koreográfiáját állította össze és tanította be./mtl/

..

bb. 6. a költészet napjai budapestben - minden európai országból érkeznek lírikusok - az írószövetség tervei

1 tf/tr/fm/gy/bs 1966. január 19.

ujjáválasztották a magyar írók szövetségében - a közgyűlést követően - a szakosztályok vezetőségét, amelyek elkészítették éves terveiket.

a költészet napjai budapestben - című nemzetközi találkozó lesz az év legkiemelkedőbb eseménye. a tervek szerint októberben rendezik meg a költői szakosztály. valamennyi európai országból várnak vendégeket, a mai lira élgárdáját. jó néhány külföldi író az unesco és a nemzetközi pen küld budapestre. a találkozóra többnyelvű lírai antológia jelenik meg a xx. század magyar terméséből. a sokféle irodalmi rendezvény között régóta esedékes nemzetközi ankétot is tartanak - téma: a műfordítás.

/folyt. köv./

Lev

-4-

bb. 6. / a költészet napjai... 1. folyt./ gy

jeles művelői közül 25 külföldi műfordító tett ígéretet, hogy beszámolót, értékelést ír munkájáról, módszereiről, tapasztalatairól. márciusban egy másik érdekes rendezvénye lesz a költői szakosztálynak: kerekasztal konferencia „a magyar költészet helye a világlírában,, címmel.

máris nagy érdeklődés előzi meg a prózai szakosztály februárban esedékes szabadfórumu vitáját, amelyen azt elemzik majd, milyen helye van a publicisztikának az irodalomban, s fordítva, mennyire irodalom a publicisztika. néhány héttel később az életrajzi regények műfaji és stílári kérdéseiről rendeznek véleménycserét. folytatják a frissiben megjelent prózai köteteket értékelő vitasorozatot. január 25-én kertész ákos „sikátor,, című könyve kerül szőnyegre. februárban galgóczy erzsébet, karinthy ferenc és urbán ernő, márciusban sobor Antal egy-egy új művét elemzik.

vészi endre „ember a szék alatt,, című művét e héten viszik színpadra pécsen - a bemutató után, 28-án - a korábbiakhoz hasonlóan - vitaestet rendeznek, pécsi és budapesti drámaírók, színművészek részvételével.

harminc évvel ezelőtt jelent meg először a kommunisták magyarországi pártjának marxista kritikai folyóirata a „gondolat,, az évfordulóról februárban emlékeznek meg a kritikai szakosztály. programjukban szerepel a magyar klasszikusok kiadásával foglalkozó ankét is.

baranya megyei vándorló konferenciát készít elő a gyermek- és ifjúsági irodalmi szakosztály, a megyei tanács és a kisz központi bizottsága pártolásával. a konferenciát júniusra időztetik, a siklósi vár-fesztivál ünnepeivel kapcsolódva.

nemrégiben elhangzott, érdekes javaslatot valósít meg a műfordítók szakosztálya, midőn az írók klubjában szerzői esteken bemutatnak fiatal műfordítókat, olyanformán, hogy készülő átlátéseiket is felolvassák, elemzik./mtl/

Lev

-5-

bb. 7. háromszáz táblakép bemutatója - [REDACTED]
[REDACTED] - a nemzeti galéria idei terveiről

1 tf/tr/fm/gy/bs

1966. január 19.

képzőművészetünk jelen századában, néhány nemzedékre visszatekintve annyi kimagasló életmű született, illetve zárult le, hogy számba vételüket, bemutatásukat emlékkiállításokkal akár tíz évre előre is programozhatnánk - mondotta bevezetőül dr. pogány ö. gábor főigazgató az mti munkatársának, aki a magyar nemzeti galéria idei terveiről kért tájékoztatást.

a rendezvények sorát február elején különleges bemutató nyitja: több mint 300 nagyméretű táblaképet vonultatnak fel, azokat az alkotásokat, amelyeket tavaly vásárolt a művészek-től - az állam. köztudott, hogy ennek a korábban „mostoha,” műfajnak a felkarolására a művelődésügyi kormányzat évi kétmillió forintot biztosított. ebből az összegből 1965-ben négy alkalommal meghirdetett vásáron vettek - alkotójuk által szabadon felkinált - faliképeket: elsősorban közintézmények, épülő létesítmények belső díszítésére. mielőtt majdani helyük-re kerülnek e művek, bemutatják a közönségnek is, biztosítva a vásárlások, helyesebben eredményük teljes társadalmi nyilvánosságát. az anyag legrangosabb része a kiállítás után a nemzeti galéria gyűjteményét gyarapítja.

goebel-palitz jeno a szentendrei „nagybányás,” festő és gaborjani szabó kálmán - az író szabó lőrinc bátyja - a fametszésben kiemelkedő alkotott grafikus és festő emlékkiállítását rendezik meg a télutón.

ritay becsü gyűjteménnyel gazdagodik hamarosan a galéria: gy. szabó béla, a román szocialista köztársaság állami díjas érdemes művésze, a fametszés világhírű mesterének alkotásait, a budapesti román nagykövetség a tavasszal ünnepségen adja át a műtárgyakat. nyomban bemutatják a közönségnek reprezentatív kiállításon.

/folyt. köv./

Zseli

bb. 7./ háromszáz táblakép... 1. folyt./ gy

tárlatot rendeznek a nyáron a szolnoki művésztelep tiz évéről, hasonlóképpen a százados uti és a hódmezővásárhelyi művésztelepen dolgozó festők, szobrászok elmúlt évi seregszemléjéhez.

a galéria talán legdédélgetettebb gondolata pór bertalan készülő emlékkiállítás, a kétszeres kossuth-díjas kiváló művész halálának második évfordulójára rendezik, a tervek szerint augusztus 20-án nyitják meg. a műcsarnok teremcsőre lesz a kiállítás színhelye, részint az életmű teljes fedelme, részint pedig az alkotások méretei miatt. elegendő csak arra gondolni, hogy például az 1912-ben született „népopera,” című hatalmas pannót - faliképet - semmiképpen sem tudnák elhelyezni a kossuth lajos téri intézményben.

nemzetközi fényképkiállítást rendez a galéria 13 helyiségében a magyar fotóművészek szövetsége.

emlékkiállítást terveznek - valószínűleg az év végére - mednyánszky lászló, nagy istván és egy józsef munkásságáról.

gadányi jeno életművét az ernst muzeumban mutatják be, a fényes adolf teremben pedig börzsönyi ferenc, galle tiber és jávor dávid munkáiból nyitlik kiállítás.

bizonyára még az idén befejező szakaszához érkezik az előkészület a rég esedékes „romantika a magyar képzőművészetben,” című, művészettörténeti áttekintést adó nagyszabású kiállításra.

/mti/

Zseli

.-.

-7-

bb 8. súlyos mulasztás - elítélték az orvost és a gyógyszerészt

i bc/gk szb sr

1966. január 19.

egy tizenhárom hónapos leromlott állapotú gyermekben koffeinos próbareggeli vizsgálatot kellett elvégezni az egyik fővárosi kórházban. ehhez, a csecsemőgyógyászatban egyébként ritkán alkalmazott vizsgálatához, két ezrelék töménységű oldatot kellett volna felhasználni az előírás szerint. dr. csuzi sándorné orvos, a gyógyszert telefonon soronkívül igényelte a kórházi főgyógyszerésztől, László Jánostól. ezután az orvosnőtől ellentmondásos recept érkezett a főgyógyszerészhöz, a feltüntetett adag nem egyezett a mennyiségekkel. László János ahelyett, hogy a receptet tisztázás céljából az orvosnak visszaküldte volna, átírta az általában használatos, sokkal nagyobb töménységű vegyületre, majd a gyógyszertárban elkészíttette. az orvosnő, amikor átvette az elkészített gyógyszert, nem ellenőrizte a recepten eszközölt változtatást, és nem figyelt fel arra, hogy sokszorta töményebb az általa tervezettnél. a vizsgálat elvégzésekor a csecsemő súlyos mérgezést szenvedett, s bár mindent megtettek e hatás ellensúlyozására, már nem lehetett megmenteni az életnek.

a központi kerületi bíróság dr. csuzi sándornét egy évi és hat hónapi, László Jánost egy évi és tíz hónapi szabadságvesztésre ítélte, az ügyész súlyosbításért, az elítéltek és a védők enyhítésért fellebbeztek. az ítélet nem jogerős. /mti/

--

bb 9. a legjobb ajánlólevél a boldoguláshoz - a szakképzettség - felmérés a tavaly érettségizett budapesti fiatalok helyzetéről

i hi/tm szb sr

1966. január 19.

az 1965-ben érettségizett budapesti fiatalok elhelyezkedését vizsgálták a munkaügyi szervek. a felmérés mintegy 14 000 továbbtanuló, illetve munkába állt fiatal helyzetéről ad tájékoztatást. az adatokból kiderül, hogy a tavaly érettségizett fiúk 66 százaléka, a lányok mintegy 38 százaléka tanul tovább, kétharmad arányban a felsőoktatásban, egyharmad arányban pedig a szakmunkásképzésben vesznek részt. a szakközépiskolát végzettek közül a legtöbben a felsőfokú technikumokba jelentkeztek. /folyt.köv./

8.25/a

- 8 -

me

bb 9. /a legjobb ajánlólevél... 1. folyt./- szb

az érettségi után munkába állt budapesti fiatalok helyzetéről - s egyúttal a különböző iskolatípusokban ezután végzők lehetőségeiről - a fővárosi munkaközvetítő irodák adatai nyújtanak felvilágosítást. a tapasztalatok szerint az érettségivel együtt szakképzettséget szerzett fiatalok könnyebben boldogulnak az életben. ilyen képesítést tavaly mintegy ötezren szereztek. ebben a kategóriában az ipari technikumot végzettek elhelyezése okozza a legkevesebb problémát, közülük csak kevesen vették igénybe a közvetítést. a közgazdasági technikumban érettségizettek többsége szintén megtalálta a képzettségének leginkább megfelelő munkakört, s általában kedvezőek a szakközépiskolások lehetőségei is. ezzel szemben a gimnáziumból kikerült, tovább nem tanuló fiataloknak már csak mintegy a fele tudott elhelyezkedni a kívánt adminisztratív munkakörben.

az illetékesek megvizsgálták annak a rendeletnek a végrehajtását is, amely az érettségizett - elsősorban gimnáziumot végzett - lányok elhelyezése érdekében a női munkaerő kötelező közvetítését írta elő a hirdástechnikai, az erősáramu iparágban, valamint a műszeriparban. a rendelet hatására már a tanévzáró utáni hetekben többszáz érettségizett lányt vettek fel az egyesült izzóba, az Orion gyárba, a Beloiannisz gyárba és más nagyüzemekbe. a fiatalok általában betanított munkásként dolgoznak, s a nagyobb figyelmet, több hozzáértést igénylő munkakörben jól hasznosítják a középiskolában tanultakat. /mti/

--

bb 10. rekordteljesítményű paradicsom- és borsófeldolgozó gépsorok gyártását vezeti be a magyar ipar

i sl/sk szb vg

1966. január 19.

a konzervgyártó gépsorok a magyar ipar legkeresettebb cikkei közé kerültek, mindenekelőtt a szovjetunió vásárol belőlük nagy tételeket. a világszerte tapasztalható fejlődéssel lépést tartva a tervezők most minden eddiginél korszerűbb, rekordteljesítményű gépsorokról gondoskodnak, s az új gépek első példányait a gyárak még az idén elkészítik. ezek közé tartozik az új paradicsomfeldolgozó vonal, amely naponta 30 vagon árut képes feldolgozni. az automatikusan működő gékekből kialakuló vonal a mosástól a kész paradicsom-süritmény töltéséig és a doboz vagy üveg címkézéséig minden munkát elvégez. teljesítménye kétszer akkora, mint a jelenlegi és 30 helyett 40 százalékos süritményt ad. a gépsor a lánggépgyárban készül, de a munkában egész sor más vállalat, a többi között az öntődei vállalat, az élelmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat, a mechanikai mérőműszerek gyára és a villamos automatika intézet is közreműködik. az utóbbiak az automatika-elemeket és berendezéseket szállítják.

/folyt.köv./
8.30/a

- 9 -

me

bb 10. /rekordteljesítményü... 1. folyt./- szb

az ételmiszeripari berendezés és gépgyártó vállalat idei újdonsága viszont az óránként 4000 kiló borsó feldolgozására alkalmas automatásor. a 22 gépből álló feldolgozó vonal ki-csépeli, tisztítja, osztályozza, válogatja, főzi, üvegbe tölti, sterilizálja a borsót, majd ez is címkézi az üvegeket.

a hosszulejáratu magyar-szovjet államközi megállapodás alapján a következő években igen jelentős exportra van kilátás az említett konzervgyári berendezésekből, s folyamatban vannak a tárgyalások, amelyeknek célja a konkrét magánjogi szerződések megkötése. /mti/

bb 11. magyar hetek előkészületei athénben és párizsban

1 sz/tné szb vg

1966. január 19.

a magyar kereskedelmi kamara ebben az évben folytatja a magyar hetek szervezését.

athén legelőkelőbb szállodájában, a hilton hotelben március 14-én kezdődnek a magyar hetek. érdekes lesz a magyar testnevelési és sporttanács kiállítási anyaga, amely magyar szempontból dolgozta fel az olimpiák történetét. ezen kívül megnyílik a kulturális kapcsolatok intézetének gazdag grafikai, kisplasztikai és kerámia kiállítása, továbbá a népművészeti és a kemping-kiállítás, a hilton szálloda éttermét erre az időre magyar vendéglővé alakítják át, magyar szakácsok, cukrászok, cigányzenekar és természetesen az ételspecialitások vonzzák majd a vendégeket.

az athéni magyar hetek programjához tartozik az a gyógyszeripari kongresszus és szakbemutató, amelyet a tervek szerint a medimpex rendez. a programban továbbá hangverseny és különböző magyar filmek bemutatása is szerepel.

párizs legnagyobb áruházában, a printemps-ban magyar izlés címmel kerül sor gazdag árubemutatóra. a francia fővárosban a május 5-én kezdődő magyar hetek időpontja egybeesik a párizsi nemzetközi vásárral. a nagyáruházban, - amelyet naponta átlagosan kétszázezer vásárló keres fel, - a franciák által kedvelt magyar szőnyegek, herendi porcelánok, ötvösmunkák, modern kerámiák, parasztcserepek, szőttesek, himzések széles választékából nyílik kiállítás. ugyanitt a budapestben már kiválasztott és megrendelt sokféle termék közül válogathatnak és vásárolhatnak majd a párizsiak. /mti/

9.44/a

- 10 -

bb. 12. a heller-tanszék három új találmánya - ötödakkora berendezéssel ugyanaz az eredmény

1 tz/gk/e cz vg

1966. január 19.

dr. heller lászló professzor irányításával a budapesti műszaki egyetem energiagazdálkodási tanszékének kutatói és oktatói, dr. szücs lászló és tasnádi csaba tudományos munkatársak, valamint környey tamás tanársegéd - egyéb kutatásaiknak mintegy melléktermékeként - tudományos szempontból is jelentős, de ugyanakkor az ipar és az export számára is nagyon hasznos eredményekhez jutottak.

számos gyártási folyamatnak, de különösen a vegyiparnak és azon belül elsősorban a timföldgyártásnak igen fontos kellékei azok az ugynevezett kigőzölögtető edények, amelyekben a nyomási és hőmérsékleti viszonyok állandó változtatásával besűrítik az anyagot, vagyis eltávolítják belőle a felesleges vizet. a tanszék szakembereinek erre a feladatra sikerült egy olyan konstrukciót szerkeszteniük, amelynek súlya azonos teljesítménye ellenére is legfeljebb 16-20 százaléka az eddigiekének.

a heller-forgó-féle légekondenzációs berendezés fontos kelléke, de általában is lényeges eszköze a vegyipari technológiának az ugynevezett keverőkondenzátor. ennek is sikerült egy olyan változatát kifejleszteniük, amely kisebbnek is, könnyebnek is ígérkezik a régivel.

ugyancsak nagyon jól sikerült az az új hűtőtorony-típusuk, amelynek térfogata - azonos teljesítmény mellett - ötször kisebb az eddigiekénél. valóságos hordozható hűtőtorony, amelynek éppen könnyüése miatt nincs szüksége semmiféle különleges alapozásra. ez pedig nagy előny, mert így nemcsak a gyógyszer- és általában a vegyiparban tehet az új berendezés nagyon jó szolgálatot, hanem megoldhatja az állami gazdaságok, a termelőszövetkezetek és a begyűjtő állomások hűtési gondjait is.

mindhárom találmányra egyaránt érvényes az a megállapítás, hogy határainkon belül és kívül igen nagy és egyre nagyobb számban van és lesz a jövőben szükség rájuk. /mti/

...-

8.47/a

- 11 -

me

me

bb. 13. középkori ház a föld alatt - megtalálták a kazamaták eredeti bejáratát sárospatakon

vid/gk/e fm bs

1966. január 19.

a sárospataki rákóczi-várban az elmúlt években végzett ásatások során számos ritka és hazánkban egyedülálló régészeti lelet került elő. ilyenek - többek között - a török eredetű, bokálynak nevezett színes falburkoló csempék, amelyekből több mázsa sulyu töredéket találtak. a vörös gránátalmákkal, kék virágokkal és zöld levelekkel díszített csempekülönlegességet 1. rákóczi györgy fejedelem 1642-ben hozatta konstantinápolyból, s azokkal rakatta ki a vöröstorony harmadik emeletének egyik szobáját. a régi okiratok szerint a keleti pompában ragyogó szoba volt „az ur audienciális bokályos háza„. a gazdagon díszített szoba, ahol hajdan a fejedelem bizalmas beszélgetéseit folytatta, 1702-ben, amikor a vörös torony délkeleti saroktoronyát felrobbantották, elpusztult és a lehullott csempetöredékeket azóta földfeltöltés borította. az ásatások során előkerült és apró darabokra tört nagymennyiségű török bokálytáblát a magyar nemzeti muzeumban restaurálják és a gondos munkával összeállított csempéket a rövidesen megrendezendő rákóczi-kiállításon láthatja a közönség.

a sárospataki várban - amelynek közművesítését most végzik - az elmúlt hónapokban is több értékes építéstörténeti emlék került napvilágra. így például a várkertben a vízvezetéki árok ásása közben mintegy másfél méterrel a föld alatt gazdag középkori polgár házának romjaira bukkantak. a ház belsejét betöltő törmelékben pedig egy szép díszítésű, 15. századból származó későgótikus ajtókeret-szemöldökkövet találtak. a díszesen megmunkált, épségben fennmaradt kő a pataki középkori emlékek között egyedülálló és a lakóépülettel együtt támpontot nyújt majd a sárospataki középkori belváros házsorának feltárásához. ezzel egyidőben a perényi-szárny híres loggiája alatt egy 15. századbéli elfalazott kőkeretes bejárat került elő. erről az ajtóról eddig nem tudtak és a kutatóknak állandó problémát okozott a palotaszárny alatt húzódó pincék és kazamaták közlekedésének rekonstruálása. most kiderült, hogy a kazamatákat hajdan ezen a bejáraton közelítették meg. a középkori ajtónyílást Koppány Tibor építésszámológ tervei alapján helyreállítják és az eddigi tervek szerint a száraz, jól megvilágítható pincében valószínűleg szőlészeti kiállítást rendeznek be, s a közönség az eredeti keresztül juthat majd el a kazamatákba. /mti/

9.20/a

- 12 -

bb 14. népi hagyományok az ormánsági csányoszrón

vid tm szb fm

1966. január 19.

negyed századdal ezelőtt még a legtöbb csányoszrói asszony viselte az ormánsági népviseletet, a biklát, ma már azonban csak a festett, faragott „szókrönyökben„ őrzik a régi ruhadarabokat. a népszokások egy részét viszont a jelenbe is átmentették. a házasságkötő-termet például ormánsági faragott butorokkal, valamint szóttésekkel, diszpárnákkal rendezték be. az esküvőkön, névadó ünnepeken ormánsági szóttésekkel ajándékozzák meg az ünnepeltek. a kisz táncsoportja „őrzi„ az évszázados táncokat, dalokat. a fintics házaspárnak - a helybeli népszokások leghívebb örököinek - valódi ormánsági lakodalmast rendeztek aranylakodalmuk alkalmából. velük együtt újra lejátszották az esküvőt a kikerőkkel, köszöntőkkel, a különféle szokásokkal és az esküvői ebéd után - élen a fintics házaspárral - sorra vették a háromugróst, a kanásztáncot, a gyorscsárdást, a verbunkot, mindmégannyi szebbnél-szebb ormánsági táncot. a kisz öntevékany művészeti együttesei a társadalmi ünnepeken - nőnapon, gyermeknapon, május elsején - vagy éppen egy-egy szüreti mulatságon örvendeztetik meg helybeli tánc- és népdalfeldolgozásokkal a falubelieket. az iskolákban pedig a helyismereti, díszítőművészeti foglalkozásokon és a rajzóránkon sajátítják el a kicsinyek a több emberöltőn át kialakult népművészeti elemeket, régi játékokat. a sellyén évenként sorra kerülő ormánsági napok, valamint a környező falvakkal lebonyolított csere-műsorok viszont arra nyújtanak alkalmat, hogy a szereplésen túlmenően maguk is tovább gazdagítsák a több mint negyven községet magában foglaló ormánság néphagyományairól szerzett ismereteiket. /mti/

bb 15. „testvér„ - parkok debrecenben és Lublinban

1 vid gg szb fm

1966. január 19.

debrecen lengyel testvérvárosa, Lublin kéréssel fordult a debreceni városi tanácshoz. kérték, hogy juttassák el részükre a „Ludas Matyi„ vidám park elrendezési tervét. a Lubliniaknak ugyanis megtetszett a nagyerdőben levő vidám park, s ehhez hasonló szeretnének ők is kialakítani. a debreceni parkra vonatkozó terveket és albumokat tavasszal juttatják el Lublinba. /mti/

9.25/a

- 13 -

bb 16. földgáztűzelés, központi fűtés, termoventillátorok és hő-
légfúvók a borsodi építkezéseken

vid lk vm ki

1966. január 19.

a borsod megyei építőipari vállalat dolgozói a téli hónapokban miskolcon, ózdon és a tiszaszederkényi-ujvárosban - a középületeken kívül - több mint 600 lakást készítenek, s munkájukat a hideg, havas időjárásban is a megszokott ütemben végzik. a műszaki vezetők ugyanis a féligkész otthonok fűtésére számos, új tüzelési eljárást vezettek be. így például miskolc új lakótelepén, a szentpéteri kapuban a téliesített munkahelyekre bevezették a hajdusági földgázt, rövidesen pedig a tiszaszederkényi-ujvárosban is mintegy száz féligkész lakást földgázzal melegítenek. érdekesen oldották meg a miskolci palóczy utcai iskolakombinát gazdaságos fűtését. a 40 millió forintos költséggel épülő-intézmény kazánházát jóval a határidő előtt elkészítették és a száz méter hosszú és 12 méter széles gimnázium helyiségeiben a hideg idő beálltáig felszerelték a radiátorokat. így a központilag fűtött tantermekben most is dolgozhatnak a szakiparosok. a téli munkákat segítették a vállalat ujtói is, akik több nagyteljesítményű olajtűzelésű hőlégfúvót úgy alakítottak át, hogy azok zárt helyiségben is alkalmazhatók. ezeket a hőlégfúvókat már üzemszerűen használják a miskolc-selyemréti lakásokban és a diósgyőri 1200 személyes munkásszállóban. a jó téli felkészülés eredménye, hogy a dolgozók közül eddig mindössze hetvenen kértek fagyszabadságot és az idei első husz lakást a szentpéteri kapui új lakótelepen január végén átadhatják./mti/

- . -

bb 18. tovább szélesítik az ifjúsági lakásépítési akciót zala megyében

vid tné vm ki

1966. január 19.

zala megyében 1962-ben kezdődött az ifjúsági lakásépítési akció. azóta zalaegerszegen és nagykanizsán 156 két- és háromszobás lakást építettek fel a fiatal házaspárok részére. az ifjúsági lakásépítési akciót a harmadik ötéves tervidőszakban kiterjesztik több nagyközségre, az ugynevezett mikrocentrumokra is. az akció keretében 1970-ig 544 lakás felépítését tervezik. a megye városain kívül épülnek ifjúsági társasházak csesztregén, csömödéren, gutorföldön, nován, lentiben, zalaszentgróton és zalaapátiban./mti/

- . -

09.31/a

- 14 -

Rk

bb 19. egységesítik a kgst-országok zöldség-gyümölcs csomagolási és szállítási technológiáját

i kz hné vm ká

1966. január 19.

a zöldség-gyümölcskereskedelem korszerűsödése az új kereskedelmi formák - közöttük az önkiszolgálás - gyors térhódítása, továbbá a fogyasztók igényeinek növekedése, világszerte olyan csomagolási és szállítási technológia kidolgozására ösztönzi a szakembereket, amely maximálisan óvja az áru minőségét, kulturáltabb kiszolgálást tesz lehetővé, s ugyanakkor olcsóbb is az eddig alkalmazott csomagolási és szállítási technológiáknál. a kgst tagállamai között gyors ütemben növekvő zöldség-gyümölcsforgalom - mint a gyümölcs-zöldség göngyöleg ellátó és gyártó országos szövetkezeti vállalatnál ezzel kapcsolatban elmondták - ugyancsak gyors megoldást sürget. a kgst élelmiszeripari állandó bizottságának 1962 évi moszkvai, valamint 1965 februárjában és szeptemberében megrendezett varsói tanácskozásán az összes érdekelt államok képviselői hangsúlyozták, hogy a zöldség-gyümölcsforgalom korszerű, gyors és zavartalan bonyolítása a kereskedelem legnehezebb területei közé tartozik, s éppen ezért nagyon hasznos lenne, ha széleskörű nemzetközi összefogással keresnénk az adott feladatok megoldását. az elmúlt év végén a bolgár népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a lengyel népköztársaság, a román szocialista köztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a szovjetunió és hazánk részvételével meg is történtek az első lépések. az e célból összehívott pozsonyi tanácskozáson az említett országok megbízottai a göngyölegfajták egységesítését, s általában a csomagolási problémák megoldását tartották a legsürgetőbb tennivalónak. a vita során kialakult egységes álláspont szerint az ezzel kapcsolatos munkát már az idén meg kell kezdeni, s lehetőleg 1968-ra be kell fejezni. első lépésben - az országokénti, s nemzetközi arányú kísérletek tapasztalatainak összegezéséből - kialakítják a minden termékre és minőségre legalkalmasabb egységes göngyölegfajtákat. ezek bevezetése meg fogja könnyíteni a kgst-országok közötti szállításokat, egyszerűbb és olcsóbb lesz a jelenleg még nagyon is bonyolult és drága göngyölegforgalom. az egységes göngyölegekhez egységesen gépesített - döntően a sik és a keretes paletták alkalmazására alapozott - szállítási, illetve ki- és berakodási technológiát dolgoznak ki. ez elsősorban is a szállítások meggyorsítása és az áru minőségének megóvása szempontjából lesz nagyjelentőségű. megkezdődik a kgst tagállamok együttműködése a korszerűbb és olcsóbb anyagok göngyöleggyártásra történő felhasználásával kapcsolatban is. a cél az, hogy a jelenleg legáltalánosabban használt viszonylag nehéz és főképpen drága fát olyan olcsó és könnyű anyagokkal helyettesítsék mint például a papírlemez, a hullámlemez, a faforgács, a farostlemez, a pvc stb. /folyt.köv./

9.45/a

-15-

Rk

/bb 19. egységesítik.....1.folyt./vm

közös erőfeszítések történnék a kulturáltabb kiszolgálás miatt mind szélesebbkörűen igényelt előrecsomagolás megoldására is. a tagállamok rendszeresen egymás rendelkezésére bocsájtják az előrecsomagolás technológiájával, az előcsomagoláshoz használt anyagokkal, az előrecsomagolt áruk szállításával kapcsolatos tapasztalataikat. a munka koordinálásával a tagállamok a csehszlovák szocialista köztársaságot bizták meg./mti/

-. -

bb 17. az idén 4.6 milliárd forint értékű termék készül a dunai vasműben

vid lk vm ki 1966. január 19.

a dunai vasmű kilenc termelő nagyüzemének dolgozói az idén 4.6 milliárd forint értékű terméket készítenek. ez az összeg 200 millió forinttal több az elmúlt évinél. a vasmű egyes nagyüzemeire váró fontosabb feladatokat színes feliratokon is ismertetik a dolgozókkal. ezekből kitűnik, hogy különösen nagy feladat vár a csőgyárra, mert az idén ki kell elégítenie a népgazdaság gázcső-szükségletét, a kohászoknál az a cél, hogy mindkét kohó egyenletes üzemeltetésével biztosítsák az 1816 tonna naponkénti átlagos termelést. az ércműorítóműben a gépek és berendezések 93 százalékos kihasználására törekednek. az üzemfenntartási gyárrészleg műhelyeiben határidő előtt kell elkészíteni a 2. számú nagykohó és a meleghengermű nagyjavításához szükséges alkatrészeket, az acélmű számára pedig a második márcz-boelens kemence egyes berendezéseit. más feliratok a programszerűsége, a minőség javítására és a még gazdaságosabb termelésre hívják fel a dolgozók figyelmét./mti/

- . -

bb 27. mélyfurású kutak a nyírségben

vid ká sk vm 1966. január 19.

szabolcs-szatmár megye közös gazdaságai az idén 20 mélyfurású kuttal feltárják a nyírség homokbuckái alatt húzódó vízrétegeket. ezzel a gyümölcskertészek több évtizedes problémáját oldják meg. ezentúl nem kell majd vontatókkal, lajtokkal 8-10 kilométeres távolságokról hordani a permetezéshez és az öntözéshez szükséges vizet. az új kutakkal percenként 600-800 liter vizet nyerhetnek, s ez elegendő egy-egy 50 holdas gyümölcsös permetező anyagának elkészítéséhez a kutak lehetőségét nyújtják arra, hogy a magas építésű víztornyokat is feltöltsék. a számítások szerint a kutépitési költségek két év alatt visszatérülnek./mti/

- . -

10.00/a

- 16 -

mti

bb 21. szovjet tapasztalatok alapján gyorsjavítási módszert vezetnek be a diósgyőri martin kemencéknél

vid lk szb ki

1966. január 19.

a lenin kohászati művek martin üzemében az acélolvasztó kemencék aljának javítását jelenleg nagyobb szemcséjű zsugorított dolomittal végzik, általában nyolc-tíz naponként. ez a munka rendszerint 16-20 órát vesz igénybe. a közelmúltban sz.j. barin szovjet kemencefőmester a helyszínen mutatta be a diósgyőrieknek gyorsjavítási módszerét, amellyel a kemence aljának kijavítási ideje harmadára csökken. ehhez viszont az eddiginél apróbb szemcséjű, őrlött dolomitra van szükség. ezért a diósgyőri kohászat hejőcsabai dolomit zsugorító üzemében - exportfejlesztési alappól - két és félmillió forint költséggel őrlőművet létesítenek, a szükséges mennyiségű és minőségű javítóanyag előállítására. a barin-féle módszer üzem szerinti bevezetésével - a kísérletek adatai alapján - számottevően növekszik a kemence tartóssága és évente félmillió forint értékű import magnézit takarítható meg. ezen túlmenően a javítási idő csökkenésével növekszik az acélolvasztók kihasználási ideje, termelése, ami javítja majd a hengerművek acéllátását./mti/

-. -

bb 22. vízmű épül kecskeméten

vid lk szb ki

1966. január 19.

kecskeméten évek óta épül a vízhálózat. tavaly befejezték a régi vízmű-telep felújítását, s elkészült egy új víznyerőtelep. az új vízmű építését az idén kezdik meg, s folyamatosan 1970-ig készül el. az első szakaszban a kazánház épül, majd folytatják a jelenleg 100 kilométer hosszú vízvezetékrendszer kiépítését. az új vízmű üzembehelyezésével megoldódnak a város vízgondjai. lehetőség nyílik arra, hogy az új lakótelepeken kívül az óváros valamennyi lakóépületébe bevezessék a vizet. az új vízmű szolgáltatja majd a vizet a most épülő fedett-uszodának is./mti/

-. -

bb 23. csendesebb lesz a komáromi betonelemgyár - egy lakatos érdekes újítása a zaj csökkentésére

vid lk szb ki

1966. január 19.

a komáromi betonelemgyár a leghangosabb üzemek közé tartozik. a bányaidomköveket gyártó vibrátorasztalok erős hangja árthatmas a dolgozók egészségére. horváth lászló, az üzem lakatos-hadat üzent a gépzajnak. többhónapos kísérletezéssel hangszigetelő berendezést szerkesztett a vibrátor asztalok rezgő felületére és a sablonkeretek közé./folyt.köv./

m

10.05/a

- 17 -

mti

bb 23. /csendesebb lesz... 1. folyt./- szb

az így működő gépek sokkal csendesebben dolgoznak. kétséges volt azonban, hogy a rezgések csökkentésével nem változik-e meg a betonidomkövek anyagszerkezete, nem csökken-e törőszilárdságuk. ezért a zajcsökkentő berendezéssel ellátott gépeket készült idomtöskéket különleges vizsgálatok alá vetették. hidraulikus géppel nagy nyomás alatt vizsgálták törési ellátásukat. a lakatos ujitása azonban így is jól állta próbát, a betonidomkövek szilárdsága meghaladta a kívánt szintet. a budapesti zajvizsgáló intézet is felülbírálta az ujitást és alkalmasnak találta bevezetésre. az idén valamennyi vibrátorra felszerelik a hangszigetelőt és is sokkal csendesebb lesz a komáromi betonelemgyár. /mti/

bb 24. százhetvenezer választó szabolcsban a tanácstagi beszámolókon

vid tné szb fm

1966. január 19.

8276 tanácstag közül a múlt év első felében 5 300, a második felében 5 150 tartott beszámolót szabolcs-szatmár megyében. az első és második félévi beszámolókon 170 000 választó jelent meg. a beszámolók sikerét mutatja, hogy a megjelentek közül igen sokan szólaltak fel, számosan foglalkoztak közérdekű kérdéssel. így például a kisvárdai járásban több mint 500, a nagykállóiban 220 közérdekű javaslat hangzott el. a közérdekű bejelentések főként a utak, járdák, iskolák, bölcsődék építésére, a villanyhálózat, a kereskedelmi hálózat, az ipari szolgáltatások bővítésére, a belvizek levezetésére, s az autóbussz-közlekedés javítására, a termelőszövetkezeti gazdaságok megszilárdítására vonatkoztak. a javaslatokat összegyűjtötték és a jogos igényeket folyamatosan figyelembe veszik a községfejlesztési tervek elkészítésekor.

különösen eredményesnek mondható a megyei tanácsok második félévi ilyen irányú tevékenysége. a végrehajtó bizottság tagjai - egy korábbi határozat alapján - járásonként megbeszélést tartottak a megyei tanácsokkal a beszámolók módjairól, tartalmáról. így a december végén megtartott beszámolókon a megyei tanácsok a tanácsi munka ismertetésén túlmenően foglalkoztak a gazdasági év eredményeivel, a tsz-zárszámadások előkészületeivel, továbbá a tervezett ár- és bérintézkedésekkel is. nagy volt az érdeklődés a beszámolók iránt, amelyeket több mint ötezren hallgattak meg. /mti/

10.14/a

- 18 -

Mk

bb 25. hat államból érkeznek bábcsoportok a békéscsabai nemzetközi bábfesztiválra

vid j szb vmfm

1966. január 19.

békéscsabán első ízben rendeznek áprilisban nemzetközi bábfesztivált, amelyre hat államból nyolc öntevékeny bábcsoport érkezik, hazánk különböző tájairól pedig 14 együttest várnak. a házigazdák - a szocialista kulturáért jelvényvel kitüntette és a kiváló együttes címet viselő békéscsabai napsugár bábcsoport tagjai - már készülnek az új műsorral: bartók cantata profanájával mutatkoznak be a róluk elnevezett „napsugaras napokon... a 15 éve működő együttes - amely külföldön is több ízben aratott már nagy sikert - nagy gonddal készül műsorára. a fesztivál hazai díjai is nagyon értékesek lesznek, ezenkívül most levelet kaptak az unim elnökétől, aki közölte velük, hogy az unim különdíjat ajánlotta fel a fesztivál legjobban szereplő együttesének. a nemzetközi díjodaitélésénél elsősorban azt veszik figyelembe, melyik együttes műsora szolgálja legjobban a népek barátságát, a nemzetközi együttműködést.

a nagyszabású bábfesztivál alkalmával nemzetközi fotókiállítás is nyílik békéscsabán, ezenkívül a hazai bábosok bábu-terveiből, bábuiból rendeznek érdekes bemutatót. /mti/

bb 26. minden ötödik csongrádi termelőszövetkezetben gépesítették a fejest

vid ká/sk szb ká

1966. január 19.

csongrád megye termelőszövetkezeteiben öt-hat évvel ezelőtt a közös tehénállománynak alig két százalékára terjedt ki a gépi fejés. azóta komplett nagyüzemi jószágtelepek épültek, s ezekben a legkorszerűbb zootechnikai eljárásokat alkalmazzák. minden ötödik termelőszövetkezetben gépesítették a fejest, a szövetkezeti tehénállomány 24 százalékát, azaz több mint két és félezer tehenet fejnek a kevés munkaerőt igénylő módszerrel. a tapasztalatok szerint téves az a hiedelem, hogy a gépesítés tej-, illetve tejsír százaléka csökkenést okoz. ez csupán a rövid átállási időre, legfeljebb 10-14 napra vonatkozik, utána ismét a korábbi szintre emelkedik a hozam. a tehenészek is megbarátkoztak a gépi berendezéssel, amely lényegesen könnyíti munkájukat. terjed az itatásos borjunevelés is. ezt a módszert a termelőszövetkezetek 30 százalékában alkalmazzák. ezekben a gazdaságokban a tejpótló borjútápszer etetésével átlagosan 500-600 forinttal csökkentek a nevelési költségek. /mti/

m
10.20/a

- 19 -

Mk

bb 20. a nagy hó ellenére naponta 1000-1500 köbméter fát döntenek le a mecseki erdőben

vid ká sk vm

1966. január 19.

a mecseki erdőgazdaság hóborította vágáshelyein több mint 1000 termelő- és rakodómunkás dolgozik. az év első negyedében 57.000 köbméternyi fát kell kitermelniük - majdnem egyharmadát az egész évi tervüknek. a 20-30 centiméteres hótakaró megnehezíti ugyan, de nem akadályozza a munkát, a nedvesség és a hideg ellen pedig megfelelően védekeznek. vattaruhában és gumicsizmában dolgoznak, a nagyobb munkahelyeken melegedőket állítottak fel és védő-itallal látják el a szabadban tartózkodó embereket. az erdészetek konyháján állandóan főzik a teát és naponta körülbelül 2000 csésze forró italt szolgáltatnak fel az erdei munkásoknak. a téli fakitermelést rendkívül megkönnyítik a nagyteljesítményű motoros fűrészek, amelyekből újabb 19 darabot kapott az erdőgazdaság. jelenleg mintegy 50 vágáshelyen gépesített a döntés és a darabolás. ilymódon minden tíz fa közül csupán egyet vágnak ki fejszével, a többit motoros fűrészekkel termelik ki. a magasfoku gépesítettségnek köszönhető, hogy a kedvezőtlen időjárási viszonyok ellenére naponta 1000-1500 köbméternyi fát döntenek le a mecseki erdőben./mti/

- . -

bb 28. kiválóan tejelnek a magyar barna tehének - 5,2 százalék tejszir

vid ká sk vm

1966. január 19.

a bábolnai állami gazdaságban tíz évvel ezelőtt kezdték meg horn arthur professzornak, az állatorvostudományi egyetem tan-székvezető tanárának irányításával egy új magyar szarvasmarhafajta, a magyar barna kitenyésztését. az új fajtát a magyar tarka tehének és a dán jersey bikák keresztezésével alakították ki, azzal a céllal, hogy a jersey fajta jó tulajdonságait, a gyors növekedést, a nagy tejszirtermelést átvigyék a magyar tarkára.

a magyar barna első utódainál, 84 ténénél most zárult le az első laktáció időszaka. az eredmények kiválóak. az állatok súlya a magyar tarka 700 kilója helyett mindössze 500 kiló, így 25 százalékkal kisebb a takarmányigényük.

/folyt.köv./

10.25/- szb

30

Mla

/bb 28. kiválóan...1.folyt./vm

a tejszirter tartalom ugyanakkor a vártnál is jobb: 5,2 százalékos. a laktáció alatt 3.389 liter tejet adott átlagosan minden magyar barna tehén. az új fajta gépi fejésre kiválóan alkalmas, s az eddigi tapasztalatok szerint két-három évvel tovább tartható tenyésztésben, mint a magyar tarka.

a gazdaság a jövő év végére az egész állományt magyar barnára cseréli ki./mti/

- . -

bb 29. még a tél folyamán visszakerülnek az almásládák a szabolcsi gyümölcsöskertekbe

vid ká sk vm

1965. január 19.

szabolcs-szatmár megye termelőszövetkezeteinek a gyümölcsszüret idején minden évben nagy gondot okoz a göngyöleghiány. volt olyan időszak, amikor a szállítási nehézségek miatt 3000-4000 vagon almát tároltak prizmákban, s ez a tárolási mód rontotta a jontán alma minőségét. az idén megelőzik a sok bosszuságot és a szövetkezeteket, kereskedelmi szerveket egyaránt érintő kárt. a felvásárló szervek és a közös gazdaságok szakemberei összeegyeztették idei munkatervüket, s megállapodtak abban, hogy a göngyöleget még a tél folyamán a helyszínen szállítják. az ország piacait megjárta almásládákat a nyíregyházi telepen gyűjtik össze, ott fertőtlenítik, majd tovább küldik a szövetkezeteknek. a szállítás megkezdődött. tavaszig több mint kétfélmillió gyümölcsös láda kerül vissza a gazdaságokhoz./mti/

- . -

bb 30. a tapasztalatcserék fő témája az üzemszervezés és a gépesítés

vid ká sk vm

1966. január 19.

hajdu-bihar megye 12 bemutató gazdaságában tavaly 78 tapasztalatcserét rendeztek a környékbeli termelőszövetkezeti szakemberek és tagok részvételével, azokon több mint 2500 szövetkezeti gazda tanulmányozta a fejlettebb, korszerűbb eljárásokat. a tapasztalatcseréken a fő figyelem az üzemszervezésre és a gépesítésre irányult. összesen 45 alkalommal került a tanácskozás és bemutató középpontjába ez a két téma. az elmúlt esztendőben ugyanis állandósult a termelőszövetkezetek területe, s néhány esztendő alatt tizszeresére növekedett a szövetkezeti géppark.

/folyt.köv./
10.45/e

- 24 -

Mla

bb 30. /a tapasztalatcserék... 1. folyt./- szb

jelenleg mintegy 3000 saját traktort üzemeltetnek a tsz-ek, a bemutató gazdaságnak kijelölt hét termelőszövetkezet mindegyike nemcsak kiváló termelési eredményeket mutat fel, de szilárd szervezeti felépítéssel is rendelkezik, így a látogatók e téren is sok hasznos tapasztalattal gazdagodtak, a bemutató gazdaságok szakemberei a hozzájuk beosztott tsz-eknél a gyakorlatban is segítették az új módszerek bevezetését. /mti/

--

mc

bb 31. ötven centiméteres hótakaró budapesten - minden vonalon járnak a villamosok, trolibuszok és az autóbuszok - a kpm javaslata: személyautók lehetőleg ne induljanak el vidékre

ö hbj lk vm ki

1966. január 19.

budapesten szerda délelőtt is havazott és már mintegy 50 centiméter vastag hópárna fedi a fővárost.

a fővárosi köztisztasági hivatal elsősorban az 1800 kilométer hosszú főutvonalat ekézte, seprte, szórta, hogy az autóbuszok, a villamosok és a trolibuszok közlekedhessenek. szerdára virradó éjjel és hajnalban valamennyi főutvonalon ismételten konvojban jártak a hóekék, sokat segítettek, hogy a rendőrség elrendelte a főutvonalakon a parkolási tilalmat, s így a motoros hóekéknek nem kellett kerülniük az ut szélén álló kocsikat, sajnos még mindig akad gépkocsitulajdonos, aki a rendelkezés ellenére autóját a főutvonalról nem vitte el mellékutcaiba.

a fővárosban különösen nehéz a közlekedés a belső városnegyed szívében, ahol a járművek - a Blaha Lujza téri gyalogos-aluljáró építkezési munkálatai miatt - terelő utvonalon járnak. a fővárosi köztisztasági hivatal szerdára virradó éjjel a terelő utvonalak nagy részéről elszállította - mintegy 650 fuvarral - a prizmákba rakott havat, úgyhogy a hórakások már nem szükitik az amúgy sem széles uttestet. sokhelyütt jégbordák fedik az utakat. ezekre az utszakaszokra a köztisztasági hivatal ugynevezett nehézkes hóekéket irányított, amelyek valósággal felszabdalták az uttestre rakódott jégkéregget. különösen nagy nehézségeket okoz a lánchíd uttestének tisztítása. szerdára virradóra négy ízben konvojban járó öt-hat hóeke takarította itt az utat, azt azonban újból és újból befújta a hó. a fővárosi köztisztasági hivatal szerdán délelőtt 1697 alkalmi hó munkást foglalkoztatott, akik elsősorban az átkelőhelyeken igyekeztek rendet teremteni, munkájuk azonban eléggé szaporátlan volt, mert a délelőtti havazás az átkelőhelyekre ismét hópárnát rakott.

/folyt.köv./
11.15/a

- 22 -

NR

bb 31. /ötven centiméteres... 1. folyt./- szb

a fővárosi köztisztasági hivatal valóban rendkívül nagy erőfeszítésének és az autóbuszvezetők áldozatkészségének, helyi állásának köszönhető, hogy szerdán a hajnali óráktól minden vonalon sikerült fenntartani az autóbuszforgalmat. a fővárosi villamos vasut hajnali 2 órától folyamatosan takarította a váltókat. a műhelyekben egész éjjel javították a nagyon igénybe vett motorokat. reggelre minden kocsit forgalomba irányíthattak. nagyobb fennakadás a villamosközlekedésben nem jelentkezett. érthetően azonban a szokottnál lényegesen lassan haladhatnak a szerelvények.

a máv főmenetirányító szolgálat szerda délelőtti tájékoztatása szerint minden vonalon járnak a vonatok, a nehézségek azonban rendkívül nagyok. például tiszapalkonya és nyékládháza között a vasutvonalat körülbelül 40 méter hosszban egy méter magasan hó borítja. a máv sok vonalra nagyteljesítményű hóekéket irányított. ferencváros, szolnok, miskolc rendezőpályaudvarokon a váltókat szinte tízpercenként kell takarítani, úgyhogy minden fontosabb váltó tisztítására egy-egy pályamunkást vezényeltek ki.

a kpm közúti főigazgatósága arról adott hírt, hogy különösen hajdu-bihar, borsod, szabolcs-szatmár megyékben, szolnok, békéscsaba térségében körülbelül 20 főutvonal járhatatlan. nehezen járható a főutvonalak tolna megyében, veszprém megyében, vas megyében, zala egyében. az összekötő- és bekötőutak szinte az ország területen járhatatlanok, illetve igen nehezen járhatóak. a főutvonalakon körülbelül 400 nagy hóeke, hómaró és hókotró dolgozik. az erős szél és a havazás azonban rendkívül nehezíti a munkát. a kpm közúti főigazgatóság javaslata: személygépkocsival lehetőleg ne induljanak vidéki utra. /mti/

--

m

bb 32. koltai ferenccé,

k gk vm sr

1966. január 19.

a magyar szolidaritási bizottság titkára, aki havannában részt vett az afroázsiai és latin-amerikai népek I. szolidaritási konferenciáján, hazaérkezett. /mti/

11.32/e

- 23 -

NR

bb 33. a szerkesztőségek figyelmébe!

Lk szb sr

1966. január 19.

a honvédelmi minisztérium január 18-án kiadott közleményében a tragikus körülmények között elhunyt honvédek nevei között perce István helyett - sajnálatos módon - Peru István neve szerepelt. /mti/

m

bb 34. elkészült a visontai vasút

vid Lk szb ki

1966. január 19.

elkészült az a 14 kilométer hosszú vasútvonal, amely a visontai thorez külszíni fejtésű szénbányát kapcsolja be az ország vasuti hálózatába. az új sínpár nagyút község vasútállomásán csatlakozik a budapest-miskolci vasútvonalhoz. a teherszállítás lebonyolítására nagyuton pályaudvar, felvételi épület és korszerű biztosító berendezés épült. a vasútépítés utolsó szakaszaként visontán megkezdték a vasútállomás építését. /mti/

bb 36. háromszáz kilométer takarót szőtt negyven év alatt
vid Lk szb ki

1966. január 19.

császár Ilona szövőnő, a lakástextil vállalat szombathelyi takarógyárának dolgozója nyugdíjba ment. negyven évet töltött el munkahelyén. 1925-ben került a gyárba. a négy évtized alatt 146 000 takarót szőtt, s ezek hossza mintegy 300 kilométer. példamutató munkája elismeréseként a felszabadulás óta kétszer lett élmunkás, megkapta a kiváló dolgozó és a könnyűipar kiváló dolgozója kitüntetését. a gyár vezetői, munkatársai szeretettel búcsúztak el a nyugalomba vonult munkásasszonytól. /mti/

mc
13.25/a

- 24 -

bb 35. időjárásjelentés

tr vm

1966. január 19.

a meteorológiai intézet jelentései 1966. január 19-én, szerdán délben

párás, hideg idő

a földközi tenger térségében megfigyelt ciklontevékenység. az a ciklon, amely tegnap reggel középpontjával az adriai tenger felett helyezkedett el, ma hajnalra a fekete-tenger nyugati partvidéke fölé helyeződött át. ezzel egyidőben a földközi tenger nyugati medencéjében újabb nyugat-keleti irányú ciklonmozgás figyelhető meg. mivel az éles hőmérsékleti ellentét közép- és dél-európa feletti nagy magasságra továbbra is megmaradt, a hideg és meleg levegő találkozására területén az alpok és kárpátok vidékén továbbra is nagy kiterjedésű havazások vannak és változó, csapadékos az appennin és balkán-félsziget időjárása is.

hazánkban tegnap borult volt az idő és a kora reggeli órákban délnyugaton elkezdődött erős havazás a délelőtti folyamán az ország egész területére áttért és egyes vidékeken több órán át tartott. ennek következtében a bacs, sárbogárd, budapest, salgótarján vonalától keletre általában 30-50, az északi határmegyékben és az előbb említett vonaltól nyugatra 10-30 centiméteres hótakaró fedte a földeket. többfelé nehéztette a nagy havazás okozta akadályok elhárítását, hogy a megerősödő szél hatására hófúvások keletkeztek. a ma reggel 7 óráig lehullott hó csapadékmennyisége sokfelé elérte a 10, sőt néhány helyen meghaladta a 20 millimétert is. a hőmérséklet napközben a duna vonalától keletre 0- minusz 4-, a dunántúlon csak minusz 5- minusz 8 fokig emelkedett. ma hajnalra általában minusz 5- minusz 10, egy-két helyen minusz 10- minusz 12 fokig hűlt le a levegő.

hójelentések a hegyekről: farkasgyepű 24, szabadsághegy 30, árpádtető 33, dobogó 44, búkkisztalék 50, visegrád-nagyvillám 52, lillaúred-bányák 72, galya- és kékestető 100 centimétert jelentett.

ma délelőtti ismét országsszerte havazott és 11 órára minusz 5- minusz 8 fokos hőmérséklet alakult ki.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke minusz 4,3 fok volt, 3,5 fokkal alacsonyabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet minusz 5 fok, a tengérszintre átszámított légnyomás 757 milliméter, alig változik.

/folyt. köv./
13.40/a

- 25 -

/bb 35. időjárásjelentés....1.folyt./vm

várható időjárás csütörtök estig: jobbára borult, párás, hideg idő, havazásokkal. mérsékelt, helyenként élénk, északkeleti, keleti szél, hófúvásokkal. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet minusz 7- minusz 12, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap minusz 2- minusz 7 fok között.

a duna vizállása budapestnél 210 cm./mti/

- . - x

bb 37. több mint husz kőbányát állítottak le a havazások és hófúvások miatt

1 sb/lk szb vg

1966. január 19.

a téli itéletidő sok gondot okoz a külszíni bányákban, főleg a kő-, kavics-, a téglá- és cementipar bányáüzemeiben. többek között a mátrában a sástói kőbányát ugyyszólván teljesen betemette a hófúvás. a dunántúli kisebb kőbányákban is helyenként három-négy méteres hótorlaszokat rakott a szél a sziklafalak elé és az utakra. néhol a robbanóanyag raktárnak és más kisebb épületnek már csak a teteje látszik ki a hóból. a hótakarítás viszont céltalan addig, amíg a nagy havazások és a szélviharok uralkodnak a bányák körzeteiben. ezért az ém kő- és kavicsipari trösztnek több mint husz kőbányájában egy hétre leállították a termelést. mintegy 1200 kőbányász ment fagyszabadságra. ha viszont a következő napokban sem fordul kedvezőre az időjárás, akkor két hétre bővítik a kényszerű téli szabadságot.

a havazás és a hófúvás a gépesített kőbányák napi termelését is csaknem a felére csökkentette. a kisebb kőbányák termelési kiesésével együtt pedig majdnem 70 000 tonna adósság gyűlt össze eddig a tröszt üzemeiben. a cementipar kőbányái is „félgőzzel,, dolgoznak, de a télre felhalmozott kőanyag-tartalék segítségével eddig sikerült megakadályozni a cementtermelés kényszerű csökkenését. /mti/

^m
14.40/a

- 26 -

NR

bb 38. 4 európai bölényt kapott a fővárosi állatkert

1 kz/ká-lm -cz

1966. január 19.

a fővárosi állatkert az idén ünnepli alapítása 100. évfordulóját. a jubileum alkalmából már megérkezett budapestre két óriás teju gyík és három őstulok egy osztrák állatkereskedő cég, illetve bécs város ajándéka. a híres délukrajnai aszkania nova kutató intézet két prssevalszkij vadlóval szándékozik gyarapítani - ugyancsak ajándékképpen - a budapesti állatkert állományát. a napokban vette át az intézmény az országos erdészeti főigazgatóság jubileumi ajándékát - négy együttesen körülbelül félmillió devizaforint értékű európai bölényt. a gazdag ajándék kerekéből 10-re gyarapította a budapesti állatkert „bölény-csordájának,, létszámát./mti/

- . -

bb 39. vizellátási zavarok esztergomban - keresik a rejtett csőtörések helyét

vid lk-lm ki

1966. január 19.

esztergomban vizellátási zavarokkal küzdenek. a kutak, a víztermelő művek ugyanannyi vizet szolgáltatnak a vízvezeték-hálózatba, mint a legnagyobb nyári melegben, a lakásokban még sincs elegendő víz. a magasabban fekvő területeken egyáltalán nem jut el a víz az épületekbe. a szakemberek szerint rejtett csőtörések okozzák a zavarokat. a megyei vízmű vállalat 40 dolgozója már napok óta éjjel-nappal kutatja a hiba okait, fázisozásuk azonban még nem vezetett eredményre. munkájukat nehezíti a 60 centiméter magasságu hótakaró. körülbelül 85 kilométer hosszú vezetéken kell megtalálniok a nagymennyiségű víz elszökésének pontos helyét.

a munka gyorsítására szerdán különféle erősítő berendezéseket vettek igénybe. a vízmű vállalat dolgozói ezekkel a talajmikrofonokkal ellátott mérőkészülékekkel a felszínről vizsgálják a talajban fekvő vezetékeket. a műszerek felerősítik a csőhálózati zajokat, amiből következtethetnek az esetleges csőtörések helyére./mti/

- . -

16.00/lm

-27-

NR

bb. 40. az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportjának
ülése

vid j/fm/gy/cz

1966. január 19.

Szerdán kaposvárotti ülést tartott az országgyűlési képviselők somogy megyei csoportja, a képviselők meghallgatták tudó Istvánnak, a megyei tanács pénzügyi osztályvezetőjének tájékoztatóját a megye 1966. évi összesített költségvetéséről, majd Varga Károly, a képviselőcsoport titkára ismertette a képviselők múlt évi munkájának eredményeit, ezután megtárgyalták az idei munkatervet, amelyben többek között szerepel a harmadik ötéves terv feladatainak, valamint a termelőszövetkezetek szociális és kulturális alapja felhasználásának megtárgyalása. /mti/

bb. 43. félméteres hóbunda alatt az ország: jól teletnek az őszi
vetések - nagy munkában az állattenyésztő, takarmányos és
fakitermelő brigádok - gabonafuvalkal „szellőztetik”, a
telettető halastavakat

ö cs-vid/tr/ká/gy/cz

1966. január 19.

a kedden kezdődött nagyarányú havazás okozója, a mediterrán ciklon szerdára virradóra tovább vonult keletnek, a fekete tenger és kelet-románia légtérébe, ugyanakkor a földközi-tenger nyugati medencéjében újabb ciklon alakult ki, amelynek melegfrontja dél- és közép-európa szerte „prolongálta”, a havazást. a friss hó - szerda reggeli jelentések szerint - a beregnyói, a körösök és a tiszta vonalától délkeletre, valamint az ország déli vidékein 40-50 centiméterre „hízott”, az ország középső és északi tájain ugyancsak 30-40 centimétert mértek a megfigyelők, csupán az északnyugati határvidékről jelentettek viszonylag vékony, 8-12 centiméteres reteget, a havazás - a néhány vidékről jelzett kisebb szünettől eltekintve - szerdán folytatódott, az ország nagy részén így szerda estig fél méter vastag hóbunda alá kerültek a mezők.

a nappali maximumok szerdán mínusz 5- mínusz 8 fok között alakultak ki, a szél elcsendesedése miatt azonban úgy éreztük, mintha hirtelen megenyhült volna az idő, a meteorológusok szerint továbbra is párás hidegre, ismétlődő havazásokra kell számítanunk, az északi, északkeleti szél időnként megélénkül, valószínűleg újabb hófúvások is lesznek, a csütörtök reggeli minimumok mínusz 7- mínusz 12, a nappali maximumok mínusz 2- mínusz 7 fok között alakulnak ki.

16.30/Lm

- 28 -

/folyt. köv./

le

bb. 43. /félméteres hóbunda.... 1. folyt./ gy

a földművelésügyi minisztérium növénytermesztési főigazgatóságán közölték, hogy az ország nagy részét körülbelül fél méter vastagságban borító friss porhó biztonságos védelmet nyújt mindenütt az őszi vetéseknek az esetleges keményebb fagyok ellen, a gabonák telelésére hazánkban régen voltak ilyen kedvezőek a hóviszonyok, igaz a novemberi és decemberi száraz fagyok kissé megviselték a gyengébben kelt késői vetéseket, de a vastag hóbunda alatt 0 fok körüli hőmérsékletben most már „jól érzik magukat”, a gabonák bizakodással tekinthetünk a tavasz elé, ugyanis gyakori eset, hogy a legkésőbbi vetések is szépen kikelnek a vastag hótakaró védelmében.

az ország különböző vidékeiről érkezett tudósítások arról számolnak be, hogy a szokatlanul nagyarányú havazás ellenére a termelő munka nem szünetel, a rendkívüli nehézségek próbára teszik a gazdaságokat, főleg az állattenyésztő és takarmányos brigádokat, a vadgazdaságok, tógazdaságok dolgozóit és az erdei munkacsapatokat, a hortobágyi állami gazdaságban négy ménes telet, a takarmány ellátással nincsen különösebb baj, de a 60 centiméteres vastag hóban már csak „sétára”, mehetnek a lovak, amikor hóvihar tombol a tágas pusztán, a ménes loval „szabadnapot”, kapnak - a jártatás elmarad, bennmaradhatnak a meleg istállóban, a nagykunsági pusztákon helyenként másfél méteres hótorlaszok akadályozzák a közlekedést; az egymástól távol eső üzemegységek csak lovasszánokkal tudják biztosítani a takarmányellátást, egész szánkaravánok hordják a takarmányt kunhegyes, mezőtúr, turkeve, tiszafüred, kisujszállás és karcag határában.

a hajdusági állami gazdaságokban és termelőszövetkezetekben a kis bárányok, malacok és borjúk százait fokozott gonddal védik a zimankós időben, hogy minél kevesebb legyen az elhullás, a tetőtleni állami gazdaság telepein jelenleg több mint ezer kismalacot nevelnek: az állattenyésztési központok bekapcsolták a villanyboylereket, napjában többször melegítik a vizet, hogy megfelelő hőmérsékletű takarmányt adagolhassanak.

/folyt. köv./

17.02/gy

- 29 -

le

bb. 43. /félméteres hóbunda.... 2. folyt./ gy

a pusztai hodályok északi oldalát kukoricaszárral védik a szél-től és hófuvástól. a nádudvari vörös csillag tsz-ben infravörös lámpák égnek az istállókban a kisborjúk ketrecei fölött.

a dunaföldvári alkotmány termelőszövetkezetben megkezdődtek a tagokat mellékjövedelemhez juttató jellegzetes téli munkák: a fakitermelés, a nád- és jégvágás, valamint a seprücirok feldolgozása. a szövetkezeti gazdák körülbelül 150 köbméternyi bányafát és szerszámfát vágnak ki, ugyanakkor a tuskóból, galyakból megszerzik az évi tüzelőjüket. a tervek szerint 12 000 kőve nádat takarítanak be, s mintegy 500 kocsi jeget tárolnak vörmegekben a helyi vendéglátóüzemek nyári ellátására.

a magyarányu havazás megnehezítette a bükki favágók munkáját: a lillafüredi és a parasznyi erdőgazdaságok területén a fakitermelő brigádok félméteres hóban dolgoznak. jelenleg 15 motoros komplex brigád dolgozik a bükk hegység havas erdeiben. a kitermelt faanyag elszállítására legutóbb „bevetették”, a lovaszánokat is. az erdei utakat állandóan tisztítják hókékekkel. az erdészetek rögtönzött melegedőket állítottak fel a vágásterületeken, s rendszeresen ellátják a brigádokat forró teával, fekete kávéval. a vattaruhán kívül bőr térdvédőt és kesztyűt is kaptak a kitermelésben dolgozók.

országszerte megnyitották a „vadvendéglők”, a vadgazdaságok, vadászterületek téli etetői, ahol a természetes takarmányhoz nem jutó vadfélék megtalálják az áttelelésükhöz szükséges legfontosabb táplálékokat. lovas szánokkal szállítják ki a szénát, lombtakarmányt, kukoricát, vadgesztenyét a tiszamenti erdőségekbe, az apavári vadrezervátumba, a gemenci és a gyulai rezervátumba, valamint a hógyészti erdészetbe, ugyanakkor a nagy hóban utat is vágnak az őzeknek, apróvadaknak a megfelelően kiépített, védett erdei etetőkhöz. a bakonyi erdőben sajátosan békés téli hangulat uralkodik: a különböző fajú vadak jól megférnek egymással. az őzek és a dímvadak például tavasszal, nyáron és ősszel messzire elkerülik egymást, most nagy egyetértésben tanyáznak az etetők mellett. a nagyvadak között csoportosan láthatók nyulak is.

/folyt. köv./
17.15/s

- 30 -

W

bb. 43. /félméteres hóbunda... 3. folyt./ gy

a baranyai állami gazdaságok halastavait, amelyekben több mint egymillió növendék, illetve áruhal telet, mesterségesen szel-
lőztetik. a vastag jég és hóréteg alatt veszedelmesen lecsökkent a vizek oxigén utánpótlása, s a gazdaságok halászai, hogy megmenteljék a halpusztulást, a korábban kivágott lékeket naponta többször megtisztítják, s ha oxigénhiányt észlelnek, gabonafuvókkal juttatnak friss levegőt a jég alá, egyidejűleg üzembehelyezték a szivattyukat is, amelyek a közeli patakokból oxigéndús friss vizet emelnek át a tavakba. a halászok szerdán - a hóvihar elcsitulása után - mindenütt megkezdték a hó eltakarítását: négy méter széles „utcákat”, vágnak a hóba, hogy ezeken át elegendő fényt kapjanak a jég alatt az oxigéntermelő algák. a baranyai tógazdaságok a csaknem félezer holdnyi tóterületükön eddig még sehol sem észleltek halpusztulást./mti/

..

bb. 45. dán muzeológus budapesten

k tf/tr/fm/gy/cz

1966. január 19.

erik lassen, a koppenhágai iparművészeti muzeum igazgatója budapestre érkezett. a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként öt hétig tartózkodik Magyarországon: előkészíti a koppenhágában megrendezendő magyar iparművészeti kiállítást./mti/

..

bb. 46. havannában magyar könyvkiállítás

1 tf/tr/fm/gy/cz

1966. január 19.

reprezentálja hazánk írásos kulturáját, kiadóink munkáját, nyomdászatunk eredményeit. több mint ezer féle kötet, magyar szerzők alkotása és idegen nyelvű kiadvány szerepel a kiállítás anyagában, amelyet a havannai nemzeti könyvtárban mutatnak be a magyar-kubai kulturális munkaterv idei első rendezvényeként./mti/

..

17.23/gy

- 31 -

W

bb 44. nem ellenőrizték - csalt és sikkasztott

vid/sk/s fm cz

1966. január 19.

a szombathelyi járásbírósa szerdán hirdetett ítéletet trinka zoltánné, a szombathelyi festő ktsz adminisztrátora és porpáczy ferenc, a ktsz volt főkönyvelője bűnyében. trinka zoltánné 1963-tól foglalkozott a szövetkezetnél a dolgozók bérjegyzékeinek összeállításával. közben a pénztárosi teendőikkel is megbízták. beosztásával visszaélve ettől az időtől 1965 októberéig 65.885 forint munkabért tulajdonított el. ő intézte a kst-ügyeket. itt különböző manipulációkkal 21.500 forintos csalást követett el. trinkáné szedte össze a dolgozóktól az ebédpénzeket is, amelyből 438 forintot sikkasztott.

trinkánét a társadalmi tulajdon sérelmére folytatólagosan elkövetett kétrendbeli csalásért és a társadalmi tulajdont sértő egyrendbeli sikkasztásért mondták ki bűnösnek s ezért két évi és nyolchónapi szabadságvesztésre ítélték.

porpáczy ferenc volt főkönyvelőt hanyag kezelésért és az ellenőrzés elmulasztásáért vonták felelősségre, s ezért büntetése hathónapi felfüggesztett szabadságvesztés, kötelezték a vádlottakat az okozott károk megtérítésére is. az elítéltek enyhítésért fellebbeztek./mti/

--

bb 49. dokumentumfilmek a délvietnami hazafiak szabadságharcáról

fe/sk/s sr cz

1966. január 19.

a délvietnami nemzeti felszabadítási front budapesti irodája és a magyar újságírók országos szövetsége szerdán délután filmbemutatót rendezett a magyar sajtó házában. a nagyszámban összegyűlt közönség - soraiban ott voltak a külügyminisztérium, a hazafias népfront, az országos béketanács képviselői, valamint hazai és külföldi újságírók - három délvietnami dokumentumfilmet tekintett meg. a film alkotói a délvietnami szabadságharcosok hősi küzdelmét örökítették meg filmszalagon, amelyet az amerikai agresszorok és csatlósai ellen folytatnak. levetítették a „veletek vagyunk”, című magyar dokumentumfilmet, amely a magyar nép szolidaritását fejezi ki a délvietnami nép harcával./mti/

17.30/Lm

-32-

bb. 47. vidéki jelentések a havazásról

ö vid /lk/ki/vg/gy/cz

1966. január 19.

a havazás a szokásosnál jóval nagyobb feladat elé állította a lenin kohászati művek dolgozóit. az üzemek munkájának folytatosságához ugyanis naponta több ezer tonna anyagot kell megmozgatni. az előre megszervezett hótakarító brigádok megállás nélkül tisztítják az utakat, vasuti vágányokat, hogy az anyagmozgatásnál fennakadás ne álljon elő. az érc- és koksztelvények, a különböző kohászati adalékanyagok ugyan nem érkeznek olyan folyamatosan, mint máskor, a tartalék készletekből azonban pótolják a hiányt. a gondos felkészülés, valamint a dolgozók odaadó munkájának eredményeként a gyár termelésében eddig nem keletkezett fennakadás. a nagyolvasztómű szerdái eddigi esedékes havi tervét 100,4, a martin acélmű 100,8 százalékra teljesítette. a gyár három hengerműve mintegy ötezer tonna félkész-, illetve készterméssel tetézte meg eddig esedékes tervét.

heves megye több vidékén emberemlékezet óta nem volt olyan nagy havazás, mint ezekben a napokban. a megye legnagyobb részét 60-70 centiméteres hóréteg borítja. kékestetőn 110 centiméter a hóréteg vastagsága. mátraszentimrén és több más hegyvidéki faluban kényszerpihenőt tartanak az erdei munkások. a mátrai erdőgazdaságban szerdán megszüntették az erdei favágást, mert a sűrű havazás és a vastag hóréteg miatt nem lehet közlekedni az erdőben. a megye alföldi részén több községet elzárt a külvilágtól a havazás. ezekben a falvakban lovasszánokkal bonyolítják le a szükségesebb szállításokat. az egyik legnagyobb tiszamenti községet, tiszánánát kedd este óta sem tudják megközelíteni a gépjárművek. a távolsági autóbuszok a faluban rekedtek és a falu határában két hóeke is elakadt.

a debreceni mentőket kedden reggel szülő anyához hívták a hortobágyon levő bödönháti állami gazdaság egyik távoli üzemegegyésébe. mire a mentők kiértek, az asszony már világra hozta gyermekét. az anyát és az újszülöttet emberfeletti munkával szállították a közeli balmazújvárosi szülőotthonba. a mentőkocsit elakadt a hófúvásban, órákon át lapátolták a havat és végül két zeter vontatta ki a megrekedt mentőautót, amely kedden éjjelre érkezett vissza debrecenbe.

/folyt. köv./

17.35/Lm

- 33 -

We

bb. 47./vidéki jelentések.... 1. folyt./ gy

veszprém megyében szerda hajnalban, amikor a szél ereje csökkent, 33 nagyteljesítményű géppel kezdték meg az utak felszabadítását. a gyors munka eredményeként ajka és dudar térségébe, egy-két járat kivételével, megérkeztek a munkásszállító autóbuszok. a kabhegyi televízió közvetítőállomáshoz szerdán csak terepjáró gépkocsival, így is nagy erőfeszítések árán, sikerült feljutni a váltó személyzetnek. a bakony legeldugottabb községéhez, fenyőfőhöz, ahová nem vezet köves ut, a magasbakonyi erdőgazdaság gépével vágta utat. fenyőfőn a földművesszövetkezeti boltban csaknem egy hónapra elegendő árukészlet van, hogy az esetleges újabb hófúvások esetén se legyen hiány a legszükségesebb élelmiszer-cikkekben.

kedden délután a nógrádi szénmedence két külfejtéses bányájában a nagy havazás miatt megszűnt a széntermelés. akadozott a termelés a mélyműveléses aknákban is, mert a szénfalak mellett a külszíni pályák hótörlesztéséhez eltávolításához irányították a bányászokat. előbb a legmagasabban fekvő bánya, a medves akna külszíni kisvasuti pályáján akadt el a szén szállítását szolgáló szerelvény, majd szorospaták és ménkes-bánya külszíni szállítását állította le a nagy hótörlesztések miatt. szerda reggelig mintegy háromszáz szénelő bányász lapátolta a havat a külszíni vasuti pályákról, s több mint száz nyugdíjas bányász is munkára jelentkezett, hogy segítsen az utak és vasutak tisztításánál. szerda délelőtt - a külfejtéses bányák kivételével - valamennyi nógrádi bányában megkezdődött a termelés. a reggeles műszak bányászait szállító autóbuszok közül csak a heveszováti járat nem érkezett meg műszakkezdésre. a keddi napra esedékes termelési tervét hetvenöt százalékra teljesítette a nógrádi szénmedence.

kedden a délutáni órákban külsőbáránra, egy szülés előtt álló asszonyhoz hívták a székesfehérvári mentőket. miután a települést mentőkocsival nem lehetett megközelíteni, a mentők a honvédségtől kértek segítséget. egy honvédségi terepjáró, katoniorvossal azonnal utnakindult. baj nélkül bejutott a településre, felvette a kismamát, de csak a börgöndi vasutállomáshoz jutott el. itt az egyik közeli házban a katoniorvos levezette a szülést. miután a terepjáró elé küldött mentőkocsi elakadt a hóban, végül is egy székesfehérvári honvédségi terepjáró mentőautóval szállították a mamát és kislányát a székesfehérvári kórházba./mti/

17.40/Lm

-34-

bb 51. 323 község kulturális felmérését fejezte be, helytörténeti emlékek megőrzésére készített tervezetet a baranya megyei tanács művelődésügyi állandó bizottsága

vid j-lm fm

1966. január 19.

a baranya megyei tanács művelődésügyi állandó bizottságának szerdai ülésén beszámoló hangzott el többek között arról, hogy a megye neves szülötteinek, történelmi eseményeinek emlékét megőrzik, és ennek elősegítésére a korábbinál szorosabb együttműködést alakítanak ki a beruházások kulturális járulékát felhasználó képzőművészeti alappal. már az idén ennek az elvnek szellemében kerül szigetvárra zrinyi miklós lovasszobra, somogyi józsef szobrászművész alkotása, a siklósi várbejárathoz pedig martin lászló alkotása, amely a járó péter fele 1766-os baranyai jobbágyfelkelésnek állít emléket. mohácsra és mohácsszigetre az árvízvédelmi társadalmi összefogást szimbolizáló szoborkompozíciót, komlóra pedig az ellenforradalommal szembeni hősi helytállást kifejező szobrot javasol a tervezet. ezenkívül javasolja, hogy dombai jánosnak, a baranyai muzeumlügy kiemelkedő alakjának, martinovics ignác forradalmárnak, szászvár község egykori apátjának, kákcsi kiss gézának, az ormánság néprajzi kutatójának emlékét is örökítsék meg az idén. a további években - 1970-ig - tinódi lantos sebestén, sztárai mihály, táncsics mihály, batthyány kázmér 48-as forradalmár, istvánffy miklós történetíró, a „magyar livius”, továbbá kiss györgy szobrászművész és még számos olyan kiemelkedő személyiség kap szobrot, emléktáblát, illetve neveznek el rólok utcát, akik a megyében születtek, illetve tevékenységük szorosan összefügg baranyával.

a továbbiakban dr. görcs lászló, a művelődésügyi állandó bizottság elnöke beszámolt az utóbbi időszak munkájáról, melynek számottevő része volt a 323 baranyai községben végzett kulturális felmérés. a beérkezett adatokat két vastos kötetbe kötötték és a készülő „baranya könyvtár”, részére adták át, ahol őrzik majd az összes baranyára vonatkozó nyomtatásban megjelent leírásokat is.
/mti/

17.45/Lm

-35-

Me

bb 41. vas megyében 888 brigád versenyez a szocialista címért -
ülést tartott a szakszervezetek vas megyei tanácsa

vid/tm/s fm cz

1966. január 19.

szerdán szombathelyen ülést tartott a szakszervezetek vas megyei tanácsa. rózsási ferenc titkár beszámolója alapján a szakszervezetek múlt évi munkáját és az idei feladatokat elemezte a testület. a 67.000 szervezett dolgozónak, 12.000 szakszervezeti tisztségviselőnek nagy része van abban, hogy a megyét ért súlyos ár és belvív, a sok csapadék, a száj- és körömfájás és más nehézségek ellenére a megye ipara - néhány üzem kivételével - teljesítette az 1965-ös termelési terveket.

a 295 szakszervezeti alapszervezet, a 27 nagyvállalati bizottság központi tennivalója az idén a termelési tervek teljesítésének, a gazdaságos termelésnek a segítése, az ár- és bérintézkedésekkel, az új prémiumrendszerrel kapcsolatos feladatok végrehajtása. az ez évi megnövekedett feladatokban jelentős szerepet szánunk a szocialista brigádoknak, bár vas megyében nincs sok ipari üzem, 419 szocialista brigád nyerte el már a címet s 888 most versenyez érte. a tanácskozáson megbeszélték ezeknek segítségét is. elhatározták: az utóbbi években visszaesett ujitómozgalmat ismét elevevén, tartalmassá teszik.

az üzemekben rendszeresítik az észrevételek, javaslatok naplóját, a dolgozók két termelési tanácskozás között ezekbe írják be megjegyzéseiket, ötleteiket. a gazdasági vezetők válszólnak ezekre, s a közérdekű, hasznos javaslatokat megvalósítják./mti/

--

bb 42. fotóművészeti kiállítás nyiregyházán

vid/sk/s fm cz

1966. január 19.

országos fotóművészeti kiállítás nyílt szerdán nyiregyházán, a megyei művelődési házban. a kiállításon az ország legjobb amatőr fotósainak 164 felvételét mutatják be./mti/

17.25/Lm

--
-
26

bb. 48. közlekedési baleset

1 fe/sk/sr/gy/cz

1966. január 19.

szerdán reggel a fővárosban a szentendrei úton egy távolsági autóbussz átcuszott az uttest baloldalára és összeütközött egy szembe jövő 34-es autóbusszal, amelyet gyórfi istván 52 éves gépkocsivezető budapesti lakos vezetett. az utasok közül kilenc személy könnyebben megsérült, a mentők öt utast a helyszínen reszesítettek elsősegélyben, négyet, köztük a távolsági autóbussz vezetőjét kórházba szállítottak. a rendőrség gyórfi istván vezetői jogosítványát bevonta./mti/

bb. 50. neveléstudományi könyvkiállítás debrecenben

vid j/fm/gy/cz

1966. január 19.

szerdán debrecenben a helyi szervek, valamint a tankönyvkiadó és az állami könyvtárjesztő vállalat közös rendezésében neveléstudományi könyvkiállítást nyitottak. dr. jausz béla, a pedagógiai tudományok kandidátusa, a debreceni kossuth lajos tudományegyetem tanszékvezető professzora mondott megnyitót. a kiállításon bemutatják az utóbbi években közreadott pedagógiai tárgyú kiadványokat, reformkönyveket és a neveléstudománnyal kapcsolatos más, a pedagógus munkájában segítséget jelentő könyveket és folyóiratokat./mti/

--

bb. 52. elutazott a vdk ifjusági küldöttsége

t fe/j/sr/gy/cz

1966. január 19.

egyhetes magyarországi látogatás után szerdán elutazott hazánkból a vietnami demokratikus köztársaság ifjusági küldöttsége, amelyet lun minh chau, a vietnami dolgozó ifjuság szövetsége intéző bizottságának tagja, a hanoi városi bizottság első titkára vezetett.

a vietnami vendégek bcsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent pataki lászló, a kisz központi bizottságának titkára és a központi bizottság több munkatársa. jelen volt a bcsuztatásnál a vietnami demokratikus köztársaság magyarországi nagykövetségének képviselője is./mti/

18.00/Lm

--
-
37-

bb. 53. a magyar tudományos akadémia ülése

t ms/sk/gy/cz

1966. január 19.

a magyar tudományos akadémia szerda délután ülést tartott, amelyen a modern genetika eredményein alapuló állattenyésztési módszerekkel foglalkozott. horn artur levelező tag bevezető előadásában rámutatott, hogy az iparosodás, a technikai fejlődés következményeként a táplálkozásban egyre jobban előtérbe kerülnek az állati eredetű fehérjék, a hús, a tej és a tojás. a genetikai kutatások eredményei nagy segítséget nyújtanak a korszerű állattenyésztési módszerek kidolgozásában, valamint abban, hogy a fogyasztói igényeknek megfelelően alakítsák az állatok tulajdonságait, s így növeljék a szükségletnek megfelelően a hústermelést, a tojáshozamot, a tejtermelést, stb. különösen a fajtaeresztés, a heterózis hatás segítségével lehet gyorsan növelni az állatok termelőképességét. az intenzív fajták azonban csak akkor váltják be a hozzá fűzött reményeket, ha biztosítják számukra szükséges feltételeket. végül rámutatott, hogy a leggazdaságosabban a tejtermelés növelésével juthatunk hozzá a nélkülözhetetlen állati fehérjékhez.

a hozzászólások részletesen foglalkoztak azokkal a takarmányozási, elhelyezési, műszaki és egyéb feltételekkel, amelyek az állattenyésztésben elősegítik a tudományos eredmények széleskörű gyakorlati alkalmazását.

az ülésen az akadémia tagjain kívül kutatóintézeti igazgatók és vezető munkatársak is részt vettek. jelen volt a szovjet tudományos akadémia hazánkban tartózkodó delegációjának vezetője b.e. bihovszkij akadémikus, a zoológiai intézet igazgatója is.
/mti/

..

bb. 54. berek katalin előadástje mai magyar költők műveiből

k áe/tm/fm/gy/cz

1966. január 19.

az egyetemi színpadon szerdán „kortársaim„ címmel rendezték meg berek katalin előadástjét. a nagy érdeklődéssel várt műsorban a művész buda ferenc, szécsi margit, nagy lászló és csóóri sándor költeményeit adta elő, átfogó képet nyújtva a legújabb magyar költészet ismert képviselőinek munkásságáról./mti/

18.45/lm

-38-

Le

bb. 55. javultak az utviszonyok - kevesebbet késnek a vonatok - a fővárosi köztisztasági hivatal megkezdte a hószállítást a főutvonalokról - az álló jég miatt az alsó szakaszokon megduzzadt a duna

ö hbj-sb/tr/vq/gy/cz

1966. január 19.

a nagyarányu havazás miatt szerdán reggel országszerte rendkívül rosszak voltak az utviszonyok. husz főközlekedési úton torlaszok akadályozták a forgalmat. szerdán egész nap - borsod megye kivételével - viszonylag kedvező időjárási körülmények közt dolgozhattak a nagy hótakarító gépek, mivel csitult a szél ereje. nagy erőket összpontosítottak az akadályok felszámolására, s így szerdán a késő délutáni órákban már csak hat főútvonalon akadályozták a közlekedést. járhatatlan volt a 3-as számú főközlekedési út mezőkövesd-erőd, a 33-as számú főközlekedési út besenyőtelek-poroszló, továbbá hortobágy-debrecen, a 35-ös nyék-ládháza-tiszaszederkény, a 38-as bodrogkeresztúr-tokaj, a 41-es napkor-apagy és a 71-es főközlekedési út aszófő-zánka között. bár eredményesen dolgoztak a nagy hótisztító gépek, ennek ellenére az ország nagy részén a főutvonalak csak nehezen járhatók. borsod-abauj-zemplén megyében az összekötő és bekötőutak legnagyobb része, hajdu-bihar megyében körülbelül fele, veszprém, győr-sopron, zala és szolnok megyében az összekötő és bekötőutak kisebb része járhatatlan.

a kpm közúti főigazgatóság felhívja a gépkocsivezetők figyelmét, hogy hólapát nélkül semmiesetre se induljanak utnak. óvatosan közlekedjenek. az utviszonyok óráról-óra változhatnak, s még számolni kell torlaszok keletkezésével, éppen azért, aki csak teheti, személygépkocsival még ne induljon el vidékre.

a nagy havazás elsősorban az autóközlekedésben okozott szerdán nagy zavarokat. például borsod-abauj-zemplén megyében 121 vonalon állt le a forgalom, veszprém megyében pedig 21 vonalon. különösen nagy nehézségekkel küzdöttek a mávaut gépkocsivezetők dudar, várpalota, keszthely és tapolca térségében. nagyon akadózott a forgalom szabolcs-szatmár megyében és szolnok megyében. viszont sok járat újból megindult vas, nógrád, békés és csongrád megyékben.

/folyt. köv./

19.00/lb

-39-

Ne

bb. 55./javultak az utviszonyok.... 1. folyt./ gy

a kpm autóközlekedési igazgatóságok mindenütt kapcsolatot tartanak a megyei utügyi igazgatóságokkal, s azonnal értesítést kapnak, ha egy-egy ut felszabadult. így azután amint járható egy-egy utvonal, azonnal indítják a mávaut autóbuszokat. ezért az utasok közvetlenül utazásuk előtt érdeklődjenek a járatok indulása felől.

a máv főmenetirányító szolgálat a késő esti órákban adott tájékoztatása szerint minden vonalon közlekednek a vonatok. szerdán az ország nagy részén csitult a szél ereje, meggyorsult a pályák, az állomási vágányhálózatok és a váltók takarítása, s így némileg csökkent a vonatok késése is. a rendező pályaudvarokon azonban még mindig nehézkes a tehervonatok összeállítás-a.

a máv vezérigazgatóság felkéri az iparvágánnyal rendelkező üzemeket, hogy gondosabban tisztítsák az iparvágányok pályáit, mert ellenkező esetben nem tudja a vasut a rakott kocsikat az üzem területére juttatni.

budapesten szerdán egészen a délutáni órákig folytatódott a havazás és az esti órákban vastag hótakaró fedte a fővárost. a fővárosi köztisztasági hivatal a délutáni órákban 3 419 alkalmi munkást foglalkoztatott elsősorban az átkelőhelyek takarításán, illetve a főutvonalakon az ekékkel a járdaszegély mellé tölt hatalmas mennyiségű hó prizmákba rakásán. 182 hótakarító gép, motoros hóeke, motoros hóseprő, szórókocsi segítette az utvonalak tisztítását. a fővárosi köztisztasági hivatal az éjszakai órákban 280 tehergépkocsival szállítja a prizmákba rakott havat. az a törekvés, hogy amennyiben az időjárás megengedi, csütörtök reggelre, vagy délelőttre a főutvonalakról a havat elszállítsák.

szerdán mindössze két szerelvényvel közlekedtetett kevesebbet a fővárosi villamos vasut mint átlagos időjárás-mérteknapon. ez azt igazolja, hogy a vállalat időben gondoskodott a zordabb időben gyakrabban jelentkező műszaki hibák gyors javításáról.

/folyt. köv./

19.15

-40-

bb. 55./javultak az utviszonyok.... 2. folyt./ gy

szerdán is minden vonalon jártak a villamosok, azonban nagyon lelassult a forgalom. ennek részben az az oka, hogy a kerekek valósággal tapadnak a sínekhez, részben pedig az, hogy a villamosvezetők, éppen a karambolok és a balesetek elkerülése végett nagyon óvatosan haladnak. a trolivonalakon időnként nagyobb zavarak is adódtak, mert többhelyütt elszakadt a felsővezeték, illetve gyakrabban lecsuszott a vezetékről az áramszedő. vontatottan halad a megállóhelyek takarítása, mert még a jelentkező alkalmi hómunkások közül is sokat a váltók és a pályák takarítására kellett beosztani. a fővárosi villamos vasut egész éjszaka közlekedtetni a motoros hóékeket, hogy csütörtökön hajnalban mindenütt megindulhasson a forgalom. a fővárosi autóbuszüzemnek is sikerült minden vonalon közlekedtetni a kocsikat, bár egyes járatokon sokat késnek az autóbuszok. a bhév szerelvények időszakonként ugyan késve, de minden vonalon szállították az utasokat.

a jéghelyeztről a következő tájékoztatást adta a vízügyi szolgálat: a duna magyar szakaszán az utóbbi 24 órában nem erősödött a zajlás, általában a víztükörnek 50-80 százalékát borítja a jégtábla. a magyar-jugoszláv határtól délre mintegy 65 kilométerre, gombos alatt hétről tizenöt kilométer hosszúra bővült a folyón álló jégtakaró. a jégpáncél akadályozza, lassítja a víz levonulását, s így kedd reggeltől szerda reggelig 183 centiméterrel duzzasztotta meg a dunát gombosnál. a folyó vízszintje apatinnál 68, mohácsnál pedig - az álló jégtől 77 kilométernyire - 22 centiméterrel emelkedett. most két magyar jégtörőhajó dolgozik megfeszített erővel, hogy a gombosi jégmezőt feldarabolja és leustassa./mti/

bb. 56. az országos béketanács angol vendégeinek sajtótájékoztatója
1966. január 19.
t bc/j/sr/gy/cz

az országos béketanács vendégeként hazánkban tartózkodó frank allan képviselő, az angol munkáspárt béke-baráti társaságának elnöke, volt államtitkár és bill gillman, a londoni fogyasztási szövetkezetek politikai bizottságának elnökhelyettese, nagy-london tanácsának tagja szerdán délután a hazafias népfront országos tanácsának klubjában sajtótájékoztatót tartott.

/folyt. köv./

19.20

-41-

bb. 56. / az országos béketanács.... 1. folyt./ gy

előjáróban elismeréssel szóltak a magyarországi utjukon szerzett tapasztalataikról. többfelé jártak az országban, látták népünk építőmunkáját, eredményeit, tapasztalhatták, hogy magyarországon nincs munkanélküliség és teljes a foglalkoztatottság. felkeltette figyelmüket az a szerető gondoskodás, amellyel magyarországon a gyermekeket övezik. a kulturális élet különböző területeivel ismerkedve, többek között jártak iskolákban, muzeumokban. elismerőleg nyilatkoztak az új magyar iskolaépületek tervezéséről, arról, hogy bennük világos, tágas helyiségekben, megfelelő körülmények között tanulhatnak a diákok, továbbá az iskolai nyelvoktatásról, a magyar könyvkiadás eredményeiről. ezek sorában tapasztalhatták, hogy a magyar könyvek mellett nagy számban és széles választékban jelennek meg magyarországon külföldi írók alkotásai - klasszikusok és modernek egyaránt - s köztük angol szerzők művei is. kedvezően nyilatkoztak muzeumi tapasztalataikról is, és elmondották, hogy nagy élményt jelentett számukra a pécsi zsolnay-gyár muzeumának megtekintése.

örömmel üdvözölték a két ország közötti gazdasági kapcsolatok fejlődését, műszaki és gazdasági szakemberek kölcsönös cseréjét, tanulmányutjait, s kifejezték reményüket, hogy e kapcsolatok a jövőben tovább bővíthetnek.

az angol vendégek - mint tájékoztatón elmondották - közvetlenül tapasztalhatták, hogy a magyar nép a béke megőrzésére, a különböző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élése elvének gyakorlati megvalósítására törekszik./mti/

embargo ma este 22.00 óráig!!!

bb. 57. a lengyel egyesült munkáspárt vezetőinek látogatása magyarországon

1/gy/cz

1966. január 19.

január 18-19-én budapesten baráti találkozóra került sor a magyar szocialista munkáspárt és a lengyel egyesült munkáspárt vezetői között.

19.28/gy

/folyt. köv./

- 42 -

le

bb. 57. / a lengyel egyesült munkáspárt.... 1. folyt./ gy

a találkozón részt vett magyar részről kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára, kállai gyula, a minisztertanács elnöke, apró antal, a minisztertanács elnökhelyettese és komócsin zoltán, a központi bizottság titkára, a politikai bizottság tagjai; lengyel részről wladyslaw gomulka, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának első titkára, jozef cyrankiewicz, a minisztertanács elnöke és zenon kliszko, a központi bizottság titkára, a lemp politikai bizottságának tagjai.

a szívélyes baráti légkörű találkozó során a két testvérpárt vezetői eszmecserét folytattak országaik és pártjaik együttműködése továbbfejlesztésének lehetőségeiről, kicserélték véleményüket a külpolitikai és a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom időszerű kérdéseiről.

a véleménycserék a két fél teljes nézetazonosságát mutatták valamennyi megtárgyalt kérdésben.

az eszmecseréken részt vett erdélyi károly külügyminiszter-helyettes, martin ferenc, az mszmp központi bizottságának tagja, a mnk varsói nagykövete, valamint jan kiljanczyk, a lnk budapesti nagykövete.

x x x

a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága január 18-án vacsorát adott gomulka, cyrankiewicz és kliszko elvtárs tiszteletére.

lengyel vendégeink január 19-én az esti órákban elutaztak budapestről. a nyugati pályaudvaron bucsuztatásukra megjelent kádár jános, kállai gyula, apró antal, komócsin zoltán, péter jános és puja frigyos elvtárs./mti/

..

29.32/gy

- 43 -

le

bb. 58. több mint 2 milliárd 270 millió forint az egészségügyi minisztérium idei költségvetésének előirányzata - ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága
t di/gk/gy/cz 1966. január 19.

szerdán a parlament gobelin-termében dr. pesta lászló elnökletével ülést tartott az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága. részt vett a tanácskozáson dr. beresztóczy miklós, az országgyűlés alelnöke is.

az egészségügyi és szociális ellátás helyzetéről, legutóbbi öt évének eredményeiről és soron következő feladatairól dr. szabó zoltán egészségügyi miniszter és cserba lászló, az egészségügyi minisztérium főosztályvezetője tájékoztatta a képviselőket. az előterjesztésből kiderült, hogy a második ötéves terv időszakában, amikor lényegében az ország egész lakosságára kiterjesztették a társadalombiztosítást, általában teljesítették a fejlesztési előirányzatokat, de az eredmények több területen nem tartottak lépést a követelmények növekedésével. az előzetes adatok szerint 1960-1965 között mintegy nyolcezerrel gyarapították a kórházi ágyak számát, csaknem 210 általános orvosi és mintegy 400 új gyermekorvosi körzetet alakítottak ki. a bölcsődei hálózat fejlesztésével, bár az építkezések üteme - különösen az új lakótelepeken - elmaradt a tervezettől, ötezer gyermek elhelyezésére teremtettek lehetőséget. ugyancsak nem végleges adatok szerint körülbelül 3 200 hellyel növelték a szociális intézmények befogadóképességét. a második ötéves terv időszakában összesen több mint 2 milliárd 700 millió forintot költöttek az egészségügyi ellátás fejlesztésére, új kórházak, rendelők, stb. építésére, s a meglévők korszerűsítésére.

ujabb nagy erőket összpontosítottak az egykori hírhedt népbetegség, a tbc leküzdésére. öt év alatt hét új intézményt adtak át rendeltetésének, s háromezerrel növelték a gyógyintézetek ágyainak számát. a fáradozások eredményeként - előzetes számítások szerint - 1965-ben az 1960. évi 28 200-ról mintegy 17 000-re csökkent az új megbetegedések száma, s különösen jól kamatoztak a 14 éven aluliak védelmére hozott intézkedések. amíg 1960-ban ebből a korcsoportból 3 419, addig 1964-ben mindössze 556 fiatalot vettek nyilvántartásba.

/folyt. köv./

- 44 -

Se

bb. 58. / több mint 2 milliárd .... 1. folyt./ gy

ezzel egyidejűleg jelentősen csökkent a tbc okozta halálozások aránya is. örvendetes, hogy 1965-ben minden eddiginél alacsonyabb, hozzávetőleg mintegy 38 ezrelék volt hazánkban a csecsemőhalandóság. ugyanakkor sajnálatos és megszívlelésre méltó, hogy évről-évre növekszik az üzemi és közlekedési balesetek száma. tavaly például 17,4 százalékkal részesedtek ezek sérültjei a táppénzesnapokból, s ápolásuk egyetlen év alatt 3 500 kórházi ágyat kötött le.

a tervek szerint az idén a múlt évinél csaknem 250 millió forinttal magasabb, összesen több mint 2 milliárd 270 millió forintos költségvetésből gazdálkodik az egészségügyi minisztérium. a beruházásokra, az egészségügyi intézmények hálózatának fejlesztésére szánt összeg meghaladja az 566 millió forintot. az év végéig körülbelül 1 200-zal növekszik a kórházi ágyak száma. átadják rendeltetésének az új orosházi, vásárosnaményi kórházat, budapesten a korányi tbc-intézet új pavilonját, bővítik az istván kórházat. elkészül az új pécsi és szekszárdi mentőállomás és befejezik a 250 személyes egri gyermekotthon építését. a tervek szerint 1 200-zal gyarapítják a szakorvosi órák számát; ez elsősorban a fogorvosi ellátás területén érezheti majd hatását. a harmadik ötéves terv végére egyébként szeretnék elérni, hogy négy-hatezer lakosra jusson hazánkban egy-egy fogorvos.

mintegy hatvan új általános orvosi és harminc gyermekorvosi körzetet alakítanak ki. a beruházásokra szánt összegből egyebek között 400 millió forintot építési munkákra, 116 millió forintot pedig új gépek és műszerek beszerzésére szánják. körülbelül 90 millió forintot költenek majd a meglévő egészségügyi intézmények, 26 millió forintot pedig az újak felszerelésére. az idén több mint két és félezerrel növekszik az egészségügyi dolgozók száma.

a beszámoló vita követte, amelyben felszóltak: dr. babics Antal, dr. bene zoltán, dr. hargitai katalin, martin jános, mázi józsef, dr. noszkay aurél, dr. pesta lászló, dr. petri gábor, dr. pregun albertné, dr. sáró andrás, sárfi rózi, dr. stark janka képviselők, továbbá tóth béla egészségügyi miniszterhelyettes, császár ferenc, a pénzügyminisztérium köből józsef az országos tervehivatal főosztályvezetője és dr. barta ferenc, a fővárosi tanács egészségügyi osztályának vezetője.

/folyt. köv./

19.45/Lm

- 45 -

Se

bb. 58. / több mint 2 milliárd.... 2. folyt./ gy

a képviselők méltatták az egészségügyi ellátás javítását szolgáló erőfeszítéseket és a társadalombiztosítás kiterjesztésével elért eredményeket. helyeselték az egészségügyi minisztérium ideai költségvetésének tervezetét és - bár hozzáfűzték: több területen még nagyobb anyagi áldozatokra lenne szükség - támogatták a beruházási előirányzatokat, a fejlesztési elgondolásokat, ugyanakkor azonban szóváltették néhány olyan jelenséget is, amely hátráltatja terveink megvalósítását, az egészségügyi ellátás színvonalának további emelését. egyebek között kifogásolták, hogy a helyi szervek a vártnál és a lehetőségeknél lényegesen kevesebb támogatást adnak az új fogorvosok letelepedéséhez. így például tulnyomórészt központi erőforrásokra akarnak támaszkodni a lakásgondok megoldásában és az új rendelők építésében. szó esett arról is, hogy a lakosság valóságos gyűjtő szenvedélye miatt, évről-évre tetemes mennyiségű, egyes számítások szerint többszázmillió forint értékű gyógyszer megy veszendőbe a háztartásokban. többen is aggodalmuknak adtak kifejezést, hogy a medicor művek csak részben tett eleget múlt évi szállítási kötelezettségeinek, s emiatt számos kórházból és rendelőintézetből még ma is hiányoznak azok a műszerek, illetve berendezések, amelyekre már a múlt évben számítottak. a vállalat rádásul az egészségügyi minisztérium 1966-os rendelkezéseinek egy részét sem vállalta el. a bizottság tagjai sürgették az illetékeseket, hogy változtassanak a helyzeten. a képviselők rámutattak: az egészségügyi intézmények számának növelésével, a hálózat fejlesztésével egyidejűleg a következő években az eddiginél nagyobb gondot kell fordítani az ellátás színvonalának és minőségének javítására. így például a meglévő intézmények korszerűsítésére, rekonstrukciójára. elégedetten nyugtázták, hogy az idén több mint 423 millió forintot fordítanak erre a célra.

az országgyűlés szociális és egészségügyi bizottsága határozatában az egészségügyi minisztérium ideai költségvetésének tervezetét elfogadta és az országgyűlésnek elfogadásra ajánlotta. a vitában elhangzott észrevételek és javaslatok alapján hangsúlyozta: helyesnek tartaná, ha a társca ideai költségvetésének kiegészítésével megteremténék az új segédápolónők és takarítónők alkalmazásának lehetőségét. ezenkívül elhatározta, hogy az egészségügyi minisztériummal együttműködve néhány egyéb kérdésben is eljár az illetékeseknél./mti/

- HC -

Se

bb. 59. több mint nyolc és félmilliárd forint mezőgazdasági beruházásokra - ülést tartott az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága

1966. január 19.

-t zs/tm/zs/gy/cz

a földművelésügyi és az élelmezésügyi tárca ideai költségvetési tervezetét vitatta meg szerdai ülésén az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága, dr. erdei ferenc elnökletével. részt vett az ülésen vass istvánné, az országgyűlés elnöke is. klenczner andrás, földművelésügyi miniszterhelyettes a mezőgazdaság tavalyi eredményeiről szólva rámutatott: a súlyos elemi károk ellenére 1965-ben a mezőgazdaság összességében jól teljesítette termelési, felvásárlási és export előirányzatait, sőt több termékből rekord-hozamokat ért el. a bruttó termelési érték a számítások szerint ugyan a tervezettnél 3-4 százalékkal alacsonyabb volt, de az előző évinél körülbelül 5 százalékkal magasabb. részletesen ismertette az egyes növényfélék és az állattenyésztés különböző ágaiban elért eredményeket, s kiemelte, hogy a mezőgazdaságra fontos feladat hárult hazánk fizetési mérlegének javításában. az eredmények - az export szempontjából rendkívül nagy jelentőségű kertészeti kulturák terméskiesése ellenére - kedvezően alakultak, s bár az előirányzatokat nem sikerült teljes mértékben megvalósítani, 1964-hez viszonyítva lényeges javulás következett be.

a miniszterhelyettes vázolta az idei év fontosabb feladatait is. az 1966-os terv egyik alapvető célja hangsúlyozta, hogy a tavalyihoz hasonlóan hazai termésből biztosítsuk az ország kenyérgabona szükségletét. a mezőgazdasági üzemek összes ország-szerte kellő időben befejezték a kenyérgabona vetését, a vetések állapota azonban gyengébb az egy évvel ezelőttnél. a takarmánytermelési előirányzatok körülbelül - az 1965. évi szinten mozognak. a széles- és tömegtakarmány-növények vetésterületének előirányzata a múlt évinél valamivel magasabb, s a terv az évelő pillangósok területének számottevő növekedését írja elő. ipari-növényekből, gazdasági és kertimágvakból az elképzelések szerint szintén körülbelül a tavalyival egybevágó mennyiséget termelnek, a zöldség vetésterületét pedig mintegy 9 000 katasztrális holdal növelik.

/folyt. köv./

20.20

-47-

Se

bb. 59. /több mint nyolc és félmilliárd.... 1. folyt./ gy

ha az 1966-os előirányzatokat sikerül megvalósítani, a gyümölcsstermes a tavalyinál lényegesen jobb belföldi ellátást tesz lehetővé - az exportkötelezettségek hiánytalan teljesítésével egyidejűleg. figyelembe kell azonban venni azt is, hogy az idén 21 000 katasztrális hold nagyzemeli gyümölcs- és szőlőültetvény fordul termőre - s a várható többlettermással a tároló- és feldolgozó kapacitás aligha bír lépést tartani. többek között ez is indokolja, hogy az ültetvénytelepítési előirányzatok a tavalyinál szerényebbek: szőlőt 4 000 holdon, elsősorban a történelmi borvidékeken telepítenek, gyümölcsösök - főként bogós és csonthéjas gyümölcsök - pedig 5 400 holdon.

az állatállomány a száj- körömfájás- okozta károk ellenére tavaly kedvezően alakult, s például szarvasmarhából az év végén 15 000-el meghaladta a tervezettet is. erre az évre a terv nem irányoz elő létszám-növekedést; az érintkezések következtében azonban előreláthatólag emelkedik a vágóállat-termelés és az állati termékek hozama.

klenczner andrás a továbbiakban beszámolt arról, hogy jelenleg mintegy 64 000 traktor és 8,5 ezer gabonakombajn, továbbá több tízezer egyéb mezőgazdasági gép áll a szövetkezetek, állami gazdaságok rendelkezésére. a költségvetés tervezete a mezőgazdaságnak összesen 8,6 milliárd forintos beruházási keret - ezen belül 3,6 milliárd forint építési beruházást - biztosít. a termelőszövetkezetek 4 milliárd, az állami gazdaságok 1,8 milliárd értékű állésszökkel gyarapodnak. a beruházási keretből a tervek szerint minegy 29 000 tehén-, 74 000 sertéshizlaldai, 284 000 tyúk- és 70 000 juh-férőhely készül el. örvendetes, hogy a beruházások előkészítése magasabb fokú, mint az előző esztendőben volt a tsz-ek építési beruházásaihoz szükséges tervdokumentációk 85 százaléka például már 1965 végén elkészült.

a miniszterhelyettes ezután a földművelésügyi tárca költségvetésének néhány fontosabb előirányzatát ismertette, majd rámutatott, hogy egyes mezőgazdasági termékek termelői árának emelése minden bizonnyal már az idén kedvezően érezteti hatását: a mezőgazdasági üzemeknél a termelés szerkezete még inkább az adottságoknak megfelelően alakul és előtérbe kerül a szarvasmarhatenyésztés fejlesztése.

/folyt. köv./

20.25/gy

- 48 -

le

bb. 59. /több mint nyolc és félmilliárd... 2. folyt./ gy

a tervezési és a szerződési rendszer korszerűsítése a közös gazdaságok önállóságának növekedését segítette elő, s az intézkedések összességükben pozitívan hatnak a mezőgazdaság fejlődésére, fokozott biztosítékát adják az 1966. évi előirányzatok realitásának.

dergács ferenc élelmezésügyi miniszterhelyettes elmondta, hogy az élelmiszeripar termelése tavaly 2,7 százalékkal - 1,1 milliárd forint értékkel - emelkedett. a mult esztendő mérlegének nagy pozitívuma az is, hogy néhány alapvető fontosságú termék felvásárlásában kimagasló eredmények születtek: kenyérgabonából például 118,6, cukorrépából 109,8, vágósertésből 110,3 süldőből 135,2, baromfiból 112,4, tojásból pedig 110 százalékra teljesítették a felvásárlási tervet. a fontosabb élelmezési cikkekből az ellátás 1964-hez viszonyítva 4,5 százalékkal javult, s az export előirányzatokat 7,3 százalékkal teljesítették túl.

az élelmezésipar idei programja 3,4 százalékos termelésnövekedéssel számol. az emelkedés legnagyobb mérvű a hűtő- és konzerviparban. a felvásárlás előirányzata 4,7 százalékkal magasabb a mult évi eredményeknél. a zöldség-gyümölcs felvásárlás a tervek szerint több mint 40 százalékkal emelkedik, állati termékekből a növekedés 1,7 százalékos lesz.

a tsz-ek tervezési rendszere továbbfejlesztésének eredményeként az előző éviéknél korábban kezdődtek meg a szerződéskötések, s például kenyérgabonából, konzerv- és hűtőipari termékekből, zöldségfélékből, élő állatokból és állati termékekből az eddigi szerződéskötések mennyiség és ütem szempontjából egyaránt rendkívül biztató képet mutatnak.

a tárca idei gazdálkodásában célul tűzte ki a takarékosági szempontok maximális érvényesítését és azt, hogy a termelésnövekedésének több mint 80 százalékat a termelékenység emelésével éri el.

a fejlesztési tervek végrehajtása során az idén elkészül a pápai, a kapuvári husüzem, a bajai hűtőház - 23 000 köbméter tárolótérrel - és a soproni sörgyár.

/folyt. köv./

le

20.35/gy

- 49 -

bb. 59. / több mint nyolc és félmilliárd... 3. folyt./ gy

a terményraktárak 1 600 vagon, a bortárolók 121 000 hektoliter tárolására alkalmas területtel növekszenek. előreláthatólag már az idén megkezdí működését a békéscsabai konzervgyár szárasztészta-üzeme, a baromfiipari országos vállalat kaposvári és kecskeméti gyáregysége, továbbá a székesfehérvári hűtőház. az idén megkezdik a debreceni új konzervgyár építését is.

bartolák mihály, a szövsz elnökhelyettese arról tájékoztatta a bizottságot, hogy a szövsz ebben az évben több mint 111 000 vagon zöldség, gyümölcs felvásárlását tervezi, s ha az előirányzatokat valóra váltják, a lakosság ellátását jelentékenyen tudják javítani - az export-kötelezettségek egyidejű teljesítése mellett. a szerződéskötések jó ütemben haladnak, a jelenlegi készletek pedig azt ígérk, hogy a téli zöldség-gyümölcs ellátásban sem lesz különösebb zökkenő.

garamvölgyi károly pénzügyminiszterhelyettes hangsúlyozta, hogy a földművelésügyi és élelmezésügyi tárca költségvetési tervezete az ésszerű takarékoság szem előtt tartásával készült, s az előirányzatok a mezőgazdaság előtt álló legfőbb termelési fejlesztési célok megvalósításának pénzügyi eszközeit biztosítják. az idei költségvetés azt a feladatot állítja az érintettek elé, hogy a tenyegében tavalyi színvonalon rendelkezésre bocsátott pénzeszközöket a korábbinál gazdaságosabban, nagyobb határfokkal hasznosítsák és megszilárdítsák, sőt továbbfejlessék az eddigi eredményeket.

részletesen tájékoztatta a képviselőket a mezőgazdasági üzemeknek nyújtandó állami hozzájárulások, támogatások tervezett alakulásáról, ezek rendszerének bizonyos mértékű fejlesztéséről.

részletesen foglalkozott az állategészségügyi ellátás, valamint a mezőgazdasági szakoktatás helyzetével. egyebek közt megemlítette, hogy a költségvetés az idén több mint 222 millió forintot biztosít mezőgazdasági betanított és szakmunkások képzésére - a korábbinál nagyobb gondot kell azonban fordítani az oktatás hatékonyságának biztosítására.

/folyt. köv./

20.40/Lm

- 50 -

le

bb. 59. / több mint nyolc és félmilliárd... 4. folyt./ gy

a mezőgazdasági bizottság behatóan mérlegelte a földművelésügyi és élelmezésügyi tárca költségvetési előirányzatait és azokat egyhangulag elfogadta. jónéhány, megoldásra váró problémára is felhívta azonban az illetékesek figyelmét. a képviselők hangsúlyozták, hogy a távlati fejlesztés érdekében a következő esztendőben az eddiginél nagyobb erőket kell fordítani mezőgazdasági beruházások végrehajtására, s ugyanebből a szempontból alaposan meg kell vizsgálni a mezőgazdasági szakoktatás, ezenbelül külön a szakmunkásképzés fejlesztésének lehetőségeit.

egybenhangzó volt a képviselők véleménye abban is, hogy az állategészségügyi ellátás jelenlegi rendszere nem biztosítja az állatorvosok közvetlen érdekelttségét a tsz-ek állattenyésztési eredményeinek javításában, az elhullás mértékének csökkentésében. többen rámutattak, hogy a mezőgazdaság járulékos beruházásainak elmaradása már most, de a következő esztendőben még inkább megbosszulhatja magát, mert a termőre forduló telepítések termésének jelentékeny százaléka veszendőbe megy, ha nem gondoskodnak idejében megfelelő tároló- és feldolgozó-kapacitásról.

a vitában hangot kapott az a vélemény is, hogy minden összefüggésével együtt ki kell dolgozni a zöldségtermesztés fejlesztésének távlati programját, a konzervipar perspektivikus fejlődésének biztosítása érdekében pedig átgondolt gyártelepítési koncepciót kell megvalósítani.

a vitában felszólt bencsik istván, dr. erdei ferenc, farkas jános, lakatos andrás, dr. mészöly gyula, dr. molnár frigyos, pák károly, szabó istván, szobek andrás, z.nagy ferenc, képviselő, továbbá sipos sándor, az országos tervhivatal főosztályvezetőhelyettese. az országgyűlés mezőgazdasági bizottsága a földművelésügyi és élelmezésügyi tárca 1966. évi költségvetési tervezetét elfogadta és úgy határozott, hogy az országgyűlésnek elfogadásra ajánlja./mt1/

20.50/gy

- 51 -

le

bb. 60. időjárásjelentés

j/qy/cz

1966. január 19.

a meteorológiai intézet jelenti, 1966. január 19-én, szerdán
este: párás, hideg idő

erősen felhős, párás hideg idő, időnként havazással. mérsékelt,
napközben megélénkülő északkeleti-keleti szél, kisebb hófúvások.
várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön mínusz 2-7
fok között./mti/

..

le

20.53/qy

- 52 -

vege

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-580

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti b e l f ö l d i h i r e k

1966. január 20.

bb 1. intézkedések a csökkent munkaképességűek érdekében -
ellenőrzik a szociális foglalkoztatók munkáját

i hi/hné-lm sr

1966. január 20.

tanácsi fórumok a fővárosban az utóbbi időben többször
foglalkoztak a csökkent munkaképességűek helyzetével, a szociá-
lis foglalkoztatók munkájával. a legutóbbi felmérések szerint
ugyanis a tanácsi vállalatoknál és a szövetkezeti iparban több-
tízezer olyan dolgozó talál megélhetést, aki egészségi állapota
miatt nem tud teljes értékű munkát végezni. a fővárosi kefe- és
seprűgyártó vállalatnál például vakokat és csökkent látókat, a
fővárosi műszerkesztő és javító vállalatnál ugynevezett rehabi-
litált tbc-seket, a bőrfeldolgozó vállalatnál főként testi fogyá-
tékosokat alkalmaznak. budapesten több mint husz olyan szövetke-
zet működik, ahol az alapszabály szerint a dolgozók háromnegyed
része csökkent munkaképességű. a vállalatokat számos állami intéz-
kedés ösztönzi arra, hogy ilyen munkavállalókat alkalmazzanak. a
legutóbb kiadott pénzügyminiszeri utasítás például a háromnegyed
részben csökkent munkaképességűeket foglalkoztató vállalatoknak
jelentős adókedvezményt biztosít, amelynek mértéke a kifizetett
munkabér 30 százaléka.

a fővárosban 13 szociális foglalkoztató működik, ahol
mintegy 4000 csökkent munkaképességű, - köztük igen sok többgyer-
mekes édesanya - talál kereseti lehetőséget. az igénylők száma
az elmúlt években gyarapodott és nagyon sokan várakoznak a kerüle-
ti tanácsoknál közvetítésre. éppen ezért a tanácsok fokozottan
ellenőrzik a foglalkoztatók tevékenységét. elsősorban azt vizs-
gálják, figyelembe veszik-e a munkahelyek betöltésénél a rászor-
ultak szociális helyzetét. szemügyre veszik az intézmények gaz-
dálkodását is. gyakran ugyanis olyan munkákat vállalnak, olyan
profilokat szerveznek - például ipari és szolgáltató tevékenységet -
amely messze meghaladja az intézmény eredeti hivatását. ellenőrzik
azt is, hogy a bér munkából származó bevétel 60 százalékát - elői-
rás szerint - valóban munkabérre használják-e fel. a csökkent munka-
képességűek érdekét szolgálja a fővárosi tanács végrehajtó bi-
zottságának az az intézkedése, amely a kerületi tanácsoknak előírja:
a szociális foglalkoztatókat lehetőleg egészséges körülmények közt
helyezzék el, s az intézmények többletbevételéből elsősorban a mun-
kahelyek egészségügyi szociális és munkásvédelmi körülményeit
javítsák./mti/

Zsolt

-1-